

ОПШТИНА
ВЛАСОТИНЦЕ

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ ОПШТИНЕ ВЛАСОТИНЦЕ 2015–2020.

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО
ОМЛАДИНЕ И
СПОРТА

www.mos.gov.rs

Пројекат "Укључење младих у ревизију и дораду ЛАП-а и кроз подизање еколошке свести", спроводи Општина Власотинце, финансира Министарство омладине и спорта Републике Србије

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ
2015-2020.**

Власотинце, септембар 2014. године

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА МЛАДЕ 2015 – 2020.

Издавач

Општина Власотинце
Трг ослобођења 12, 16210 Власотинце

За издавача

Зоран Тодоровић,
председник општине Власотинце

Координатор процеса израде

Акционог плана

Маринко Ђорђевић, канцеларија за локални економски развој
Телефон: +381 (0)16 877 236
Е-пошта: officeler@vlasotince.org.rs

Штампа

MVM Print - Лебане

Тираж: 200 примерака

САДРЖАЈ

Одељак 1

УВОД	7
1.1. Уводна реч председника	7
1.2. Канцеларија за младе	9
1.3. Радна група за израду ЛАП-а	11
1.4. Општински савет за младе	12
1.5. Методологија рада	13

Одељак 2

ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ	15
-----------------------------	-----------

Одељак 3

3.1. Визија	17
3.2. Мисија	17

Одељак 4

КОНТЕКСТ	18
4.1. Географски подаци	18
4.2. Демографски подаци	21
4.3. Подаци о младима	28
4.4. Анализа кључних актера	32
4.5. Преглед постојећег ЛАП-а	40
4.5.1. Извештај о имплементацији ЛАП-а 2010-2014.	41
4.6. Пресек стања и положаја младих	44
4.6.1. Млади у руралним срединама	47
4.7. Проблеми младих	48
4.8. Анализа постојећих ресурса	56
4.9. SWOT анализа	57
4.10. Циљне групе	59

Одељак 5

ПРИОРИТЕТИ У ОМЛАДИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ	60
5.1. Стратешки правци	60
5.2. Општински приоритети	61

Одељак 6

ПОВЕЗАНОСТ СА ДРУГИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА	65
6.1. Повезаност са Националном стратегијом за младе	65
6.2. Повезаност са другим локалним стратегијама	66

Одељак 7

МЕХАНИЗМИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ	67
---------------------------------	-----------

Одељак 8

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА	68
--------------------------------	-----------

Одељак 9

ПРОМОЦИЈА АКТИВНОСТИ ДЕФИНИСАНИХ ЛОКАЛНИМ АКЦИОНИМ ПЛАНОМ	69
--	-----------

АНЕКСИ	70
Анекс 1 Планиране активности у периоду 2015. -2020. године	70

УВОД

1.1. Уводна реч председника општине

У низу стратешких документа који су развијени и који се континуирано развијају на нивоу наше локалне заједнице, град Власотинце препознаје Локални акциони план за младе за период 2015 – 2018. године као један од кључних докумената који ће дати смисао свим нашим напорима које предузимамо у другим областима од значаја за развој града.

Позивајући се на Националну стратегију за младе, истовремено уважавајући локалне потребе и капацитете, општина Власотинце даје своје одговоре на процес децентрализације у области политике за младе, поступајући на стратешки одговоран начин.

Млади од 15-30 година, чине скоро $\frac{1}{4}$ укупне популације и истовремено представљају и највећи ресурс и највећу снагу општине Власотинца. Стога нашу стратегију усмеравамо у три кључна правца која ће омогућити да се политика за младе у наредним годинама гради на чврстим и одрживим темељима.

Свесни чињенице да се у претходних 20 - так година недовољно пажње, времена и средстава посвећивало потребама младих у разним областима од значаја за њихов развој, у наредном периоду фокус наших активности биће усмерен ка јачању капацитета за реализацију политике за младе у јавном, приватном и сектору грађанског друштва. Како би се изашло у сусрет стварним потребама младих, омогућићемо њихово активније учешће како током дефинисања политике за младе, тако и током њене примене. И на крају, стратегија отвара простор за регионалну, националну и међународну сарадњу са младима из других делова света, како би се омогућила размена информација, знања и искустава добрих пракси.

Омладинску политику не посматрамо као средство за решавање проблема, већ као важан простор у коме млади могу да делују као активни грађани. У таквом свету, млади имају могућност да сами изразе оно што је најбоље за њих, њихово мишљење буде саслушано и уважено. На тај начин, остварује се потпуна интеграција младих у друштвене токове и елиминише се свака могућност манипулације младима. Потребно је радити на подизању

свести одраслих о потреби уважавања личности и права наших младих суграђана. Истовремено, омладинска политика коју креирамо представља израз надстраначког, друштвеног и стратешког размишљања о потребама и правима младих.

Срећни и здрави људи не произилазе ни из чега. Они почињу свој пут као срећни и здрави млади људи. Младе наше заједнице видимо као огромни ресурс развоја и будућности, нарочито у времену брзих економских и друштвених промена и залажемо се за политику наклоњену младима, која ће да користи породици, заједници и друштву.

И на крају, желим да посебно нагласим да се посао не завршава усвајањем овог плана већ да заправо тек почиње и да ће представљати живи документ, обавезан за примену у наредним годинама, уз помоћ којег ће млади откривати и стварати своју будућност.

Председник општине
Зоран Тодоровић

1.2. КАНЦЕЛАРИЈА ЗА МЛАДЕ

Канцеларија за младе (КЗМ) је одрживи сервис за младе, спона између државе, локалне заједнице и младих која делује као засебно тело у оквиру локалне самоуправе и која се бави искључиво питањима младих.

КЗМ општине Власотинце ствара услове за квалитетнији живот младих људи и њихово активно учешће у савременим токовима развоја друштва. Њени основни циљеви јесу идентификовање потреба и проблема младих и приступање методама њиховог решавања, као и промовисање вредности толеранције, поштовања људских права и равноправности.

Канцеларија за младе (КЗМ) је организована у оквиру Одељења за привреду, водопривреду, друштвене делатности, приватно предузетништво и финансије Општинске управе општине Власотинце - Одсек за младе.

У КЗМ обављају се послови који се односе на:

- ✓ подстицање младих да се организују, удружују и учествују у друштвеним токовима,
- ✓ послове заштите интереса младих и помоћ у остваривање њиховог интереса,
- ✓ сарадња са омладинским организацијама и удружењима и помоћ омладинским организацијама и удружењима у њиховом раду,
- ✓ подстицању и остваривање сарадње која се односи на омладинску улогу младих на територији општине Власотинце.

Званично је почела са радом 18. 03. 2009. године.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у општинској управи Координатор канцеларије за младе:

- у сарадњи са НВО, омладинским организацијама прави Програм, припрема и реализује активности, води базу података о организацију младих и успоставља сарадњу са њима и свим релевантним партнерима и институцијама које се баве младима (школе, Дом здравља, Културни центар, општина и други, ради на њиховом умрежавању;

- представља модератора комуникације младих са локалним властима;
- сарађује са надлежним министарством;
- администрира буџет за младе и обавља све послове које обезбеђују реализацију циљева и активности канцеларија за младе;
- иницира и учествује у изради локалне омладинске политике у области образовања, спорта коришћење слободног времена, повећања запослености, информисања, здравства, културе, равноправности послова, спречавање насиља и криминалитета, приступа правима одрживог развоја и животне средине и другим областима од значаја за младе;
- иницира припрему пројеката и учешће општине у програмима и пројектима за младе у циљу унапређења и обезбеђења остваривања њихових права које су у надлежности општине и даје мишљење о предлозима пројеката од значаја за младе који се делимично или потпуно финансирају из буџета општине, прате њихово остваривање и даје своје мишљење надлежном органу општине.

Главни циљ формирања локалне канцеларије за младе у Власотинцу је стварање услова у локалној средини за квалитетнији живот младих и њихово активно укључивање у савремене токове развоја друштва. У складу са приоритетима Националне стратегије за младе, која је усвојена 9. маја 2008. године, и Акционим планом за младе усвојеним 22. јануара 2009. године од стране Владе Републике Србије, канцеларија има свој делокруг рада, а то је:

1. *Афирмација младих и њихово укључивање у друштво*
2. *Пружање подршке иницијативама и пројектима младих*
3. *Економско оснаживање младих*
4. *Неформално образовање младих*
5. *Информисање младих*
6. *Пружање могућности за квалитетно провођење слободног времена*

КЗМ ће у будућности радити на јачању својих капацитета и још интензивнијем и свеобухватнијем раду. Канцеларија планира да настави са досадашњим и покрене нове активности. Основне смернице у даљем раду КЗМ биће одређене Локалним акционим планом за младе.

1.3. РАДНА ГРУПА ЗА ИЗРАДУ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА МЛАДЕ

На предлог канцеларије за младе председник општине Власотинце донео је решење о образовању радне групе за ревизију и дораду ЛАП-а за младе Општине Власотинце.

Задатак радне групе је да:

- ✚ изврши анализу постојећег ЛАП-а,
- ✚ предложи приоритете по областима на основу предходно извршене анализе ЛАП-а и прикупљених података анкетом и фокус групама,
- ✚ припреми нацрт ЛАП-а за јавни увид/расправу,
- ✚ припреми коначну верзију ЛАП-а за младе

Структура радне групе је из различитих професија – занимања, радна група броји седам чланова. Све активности у процесу ревизије и дораде се прате и константно надгледавају ради успешног спровођења процеса ревизије и дораде ЛАП-а. Основни састав радне групе чине:

Ред.бр.	Име и Презиме	Институција/Образовање
1.	Маринко Ђорђевић	Канцеларија за локални економски развој, дипл. економиста, руководилац радне групе
2.	Наташа Јовановић	Канцеларија за младе, економиста
3.	Ирена Цветковић	Канцеларија за локални економски развој, економиста
4.	Светлана Шарић	Организација цивилног друштва - СОС Власотинце
5.	Ана Стојиљковић	Центар за социјални рад, дипл. спец. педагог
6.	Татјана Јовановић	Незапошљена, струковни економиста
7.	Марија Станковић	Незапошљена, дипломирани менаџер

1.4. ОПШТИНСКИ САВЕТ ЗА МЛАДЕ

На основу члана 15. и 72. статута општине Власотинце Скупштина општина Власотинце, на седници одржаној 08. 12. 2008. године, донела је одлуку о оснивању Саветан за младе, којом је овлашћен да:

- ✚ предлаже и учествује у изради општинске омладинске политике у области образовања, спорта, коришћењем слободног времена, повећавањем запослености, информисања, активног учешћа, обезбеђивању једнаких шанси, здравста, културе, равноправности полова, спречавању насиља и криминалитета, приступ правима, одрживог развоја и животне средине и другим областима од значаја за младе,
- ✚ учествује у изради посебних општинских акционих планова, програма и политике у сагласности са Националном стратегијом за младе и прати њихово остваривање,
- ✚ даје мишљење о питањима од значаја за младе и о њима обавештава органе општине,

СЕКТОР	Ред. бр.	Члан Савета за младе	
		Име и презиме	Институција
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА	1	Маринко Ђорђевић	Општина Власотинце
ЛОКАЛНА САМОУПРАВА	2	Ирена Цветковић	Канцеларија за ЛЕР
СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	3	Ана Стојиљковић	Центар за социјални рад Власотинце
ЗДРАВСТВО	4	Катарина Љубеновић	Дом здравља Власотинце
ЗАПОШЉАВАЊЕ	5	Александар Динкић	Национална служба запошљавања, филијала Власотинце
ДРУШТВЕНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	6	Маја Миљковић	Народна библиотека „Десанка Максимовић“ Власотинце
СПОРТСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ	7	Предраг Филиповић	Спортско рекреативни центар „Власина“ Власотинце
ЦИВИЛНИ СЕКТОР	8	Милена Пљаскић	Студент
ФОРМАЛНЕ ГРУПЕ МЛАДИХ	9	Далибор Коцић	Удружење младих „ФЕНИКС“ Власотинце
НЕФОРМАЛНЕ ГРУПЕ МЛАДИХ	10	Марија Станковић	Неформалне групе младих
НЕФОРМАЛНЕ ГРУПЕ МЛАДИХ	11	Татјана Јовановић	Неформалне групе младих

Општински Савет за младе чини 11 чланова, представника ресорних сектора:

✚ даје мишљења на предлоге прописа и одлука које доноси Скупштина општина у областима значајне за младе,

✚ усваја годишње и периодичне извештаје о остваривању општинске омладинске политике и локалних акционих планова и програме за младе и подноси их Скупштини општине, председнику општине и Општинском већу,

✚ иницира припрему пројекта или учешћа општине у програмима и пројектима за младе у циљу унапређења положаја младих и обезбеђења њихових права која су надлежности општине,

✚ подстиче сарадњу између општине и

омладинских организација и удружења и даје подршку реализацији њихових активности,

- ✚ даје мишљења о предлозима пројекта од значаја за младе који се делимично или потпуно финансирају из буџета пштине, прати њихово остваривање и даје своје мишљење Скупштини општини.

Циљ оснивања Општинског Савета за социјалну политику је јачање политике за младе на општинском нивоу и промовисање ефикасних и делотворних мера у циљу побољшања квалитета живота младих а заснованих на стварању тематских партнерстава између институција и цивилног сектора.

1.5. Методологија рада

Општина Власотинце је израдила Локални акциони план (ЛАП) за младе 2010-2014, а ревизију и дораду је реализовала у оквиру пројекта „Укључење младих у ревизију и дораду ЛАП-а и кроз подизање еколошке свести“ који је финансирало Министарство омладине и спорта (МОС).

Радна група је координисала израду (ревизију и дораду) ЛАП-а по методологији која је обухватала сегменте:

- ▶ Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а
- ▶ Прикупљање релевантних података за израду ЛАП-а
- ▶ Стратешко и акционо планирање (кроз 2 фокус групе)
- ▶ Процес јавне расправе
- ▶ Усвајање стратешког документа од стране скупштине општине Власотинце

Стварање предуслова за реализацију процеса израде ЛАП-а – Први корак у процесу израде ЛАП-а било је формирање Радне групе за израду ЛАП-а и дефинисање динамике будућих активности како би финални стратешки документ био усвојен на седници Скупштине општине у текућој години. У припремној фази договорено је да ЛАП за младе буде стратешки документ који планира активности за период од 5 година (2015-2020.) уз акциони план. Такође је договорено да ће у свакој наредној години коју обухвата ЛАП бити спроведен процес процене постигнутих резултата у предходној години (ревизија), што ће уз стратешке правце из ЛАП-а бити основа за креирање детаљних активности за наредну годину. **Прикупљање релевантних података за израду ЛАП-а** је један је од

кључних корака у процесу израде ЛАП-а. Подаци који су прикупљани подељени су у 4 категорије – 1. демографски и географски подаци, 2. подаци о активностима и издвајањима за младе локалне самоуправе, 3. подаци о потребама младих и 4. подаци о активностима и ресурсима локалних институција и организација које се у неком делокругу свога рада баве младима. Наведени подаци су прикупљани кроз упитнике који су коришћени за анкетирање 200 испитаника, младих, а процесом дистрибуције и прикупљања упитника координисала је локална КЗМ уз стручну помоћ Радне групе за израду ЛАП-а за младе уз ангажовање 2 анкетара. **Стратешко и акционо планирање** – на основу прикупљених података и кроз 2 фокус групе издефинисани су стратешки правци развоја општине у области омладинске политике у наредних 5 година као и општински приоритети. У дефинисању и креирању конкретних активности, поред наведених података, кључну улогу је имала и анализа локалних ресурса, односно реалне могућности локалне заједнице. Финална верзија ЛАП-а је буџетирана и као таква предата у **процес јавне расправе. Усвајање локалног акционог плана за младе** - финални корак у процесу израде ЛАП-а за младе је усвајање документа са одговарајућим буџетом на седници Скупштине општине у текућој години.

ПРИНЦИПИ И ВРЕДНОСТИ

Локални план акција за младе општине Власотинце, у току свог рада и креирању мера за побољшање статуса младих, користиће принципе на којима је рађена национална стратегија за младе, јер произлазе из вредносног система чији су основ Устав Републике Србије, Универзална декларација о људским правима, Конвенција УН о правима детета са Протоколима, Конвенција Савета Европе о људским правима и основним слободама и Међународни пакт о грађанским и политичким правима.

Принципи локалног плана акција су:

- **Поштовање људских права** - Обезбеђује се да сви млади имају иста права без обзира на пол, расну и националну припадност, религијско и политичко опредељење, сексуалну оријентацију, социјални статус, као и функционалне сметње/инвалидитет. Обезбеђују се равноправне могућности за развој младих засноване на једнаким правима, а у складу са потребама, властитим изборима и способностима.
- **Равноправност** - Омогућава се да сви млади имају право на једнаке шансе, на информисање, на лични развој, доживотно учење, запошљавање у складу са разноврсним сопственим карактеристикама, изборима и способностима. Обезбеђује се поштовање родне равноправности, недискриминације, слободе, достојанства, безбедности, личног и друштвеног развоја младих.
- **Одговорност** - Подстиче се и развија одговорност оних који раде са младима, као и одговорност младих у складу са њиховим могућностима.
- **Доступност** - Препознају се и уважавају капацитети младих као важног друштвеног ресурса и исказује се поверење и подршка њиховим потенцијалима: млади знају, могу, умеју. Омогућава се и обезбеђује доступност свих ресурса младима Млади у Србији. Обезбеђују се услови за очување здравља младих и квалитетно спровођење слободног времена. Афирмише се и стимулише постепено увођење и развијање инклузивног образовања на свим нивоима.

- **Солидарност** - Развија се интергенерацијска солидарност и улога младих у изградњи демократског грађанства. Подстичу се сви облици вршњачке солидарности, подстиче се култура ненасиља и толеранције међу младима.
- **Сарадња** - Подржава се и обезбеђује слобода удруживања и сарадња са вршњацима и подстиче интергенерацијска сарадња, на локалном, националном и међународном нивоу.
- **Активно учешће младих** - Обезбеђују се права, подршка, средства, простор и могућност како би млади учествовали у процесу доношења одлука, као и у активностима које доприносе изградњи бољег друштва.
- **Интеркултурализам** - Омогућава се поштовање различитости у свим областима људског живота, толеранција, као и афирмација уметничких и креативних приступа усмерених на неговање и развијање интеркултуралног дијалога међу младима. Промовише се дијалог као процес у којем млади јачају своју спремност, разумевање и уважавање различитости, као и неговање заједничких вредности.
- **Целоживотно учење** - Промовише се целоживотно учење у којем се афирмишу знање и вредности и омогућава стицање компетенција. Обезбеђује се повезивање формалних и неформалних облика образовања и развијање и успостављање стандарда у образовању.
- **Заснованост** - Обезбеђује се да сви стратешки концепти, принципи и активности који се односе на младе буду засновани на утемељеним и релевантним подацима и резултатима истраживања о младима.

3.1. Визија

Општина Власотинце је заједница која пружа шансу младима да се континуирано усавршавају, раде, стварају, путују и размењују искуства са својим вршњацима из целог света у свим областима од значаја за остваривање грађанских, политичких, економских, еколошких, социјалних и културних људских права.

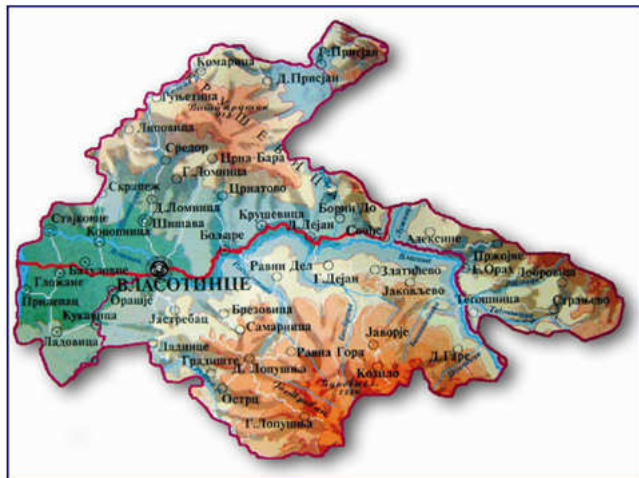
3.2. Мисија

У циљу унапређења положаја младих и стварања услова за развој заједнице која младима пружа шансу за развој, Савет за младе Власотинца, Канцеларија за младе формирана у оквиру Општинске управе, представници јавног, приватног и сектора грађанског друштва, ће ангажовањем постојећих ресурса у заједници реализовати политику за младе дефинисану овом стратегијом и у том смислу:

- континуирано унапређивати инфраструктурне, организационе, људске и финансијске капацитете, како би обезбедили ефикасну и ефективну политику за младе,
- развијати мрежу одрживих услуга у циљу остваривања права младих која су им гарантована, односно омогућена постојећим међународним, националним и локалним правним и стратешким документима,
- изграђивати и стално јачати партнерство јавног, приватног и сектора грађанског друштва,
- континуирано информисати младе, али и остале суграђане/ке чиме ће се подстицати њихово активно учешће у процесу планирања и примене приоритета и активности дефинисаних ЛАП-ом за младе,
- развијати механизме и предузимати активности којима ће се омогућити размена информација, знања и искустава од значаја за унапређивање положаја младих.

КОНТЕКСТ

4.1. ГЕОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Општина Власотинце простире се у југоисточном делу Србије, на подручју средњег и доњег слива реке Власине. Простире се на 307,93 км². На простору општине у 48 насеља, према попису из 2011. година, живи укупно 29.893 становника. Просечна густина насељености на нивоу општине износи око 108 ст/км². Територија општине обухвата 47 катастарских општина.

Територија општине Власотинце административно припада Јабланичком округу. Граничи се са четири општине: на северу са општином Гаџин Хан; на североистоку саопштином Бабушница; на југоистоку са општином Црна Трава и на југозападу и западу са општином Лесковац.

Власотинце (15.830) је највеће насеље и уједно административни и економски центар Општине. Насеља у брдско-планинском делу власотиначког краја су разбијеног типа, пространа су, заузимају велику површину и имају по десетак па и више махала. У Морави и на источним ободима Лесковачке котлине села су ушорена и густо насељена па имају и преко хиљаду становника.

Подручје општине Власотинце је диференцирано на два јасно издвојена дела: равничарски и брдско-планински, који се међусобно разликују по геоморфолошким, климатским, хидрогеолошким и биогеографским карактеристикама.

Рељеф је врло разуђен и са знатним висинским разликама од 1200 м – од коте истека Јужне Мораве (230) до врхова на Остозубу (1433), па се издвајају три целине:

- *Равничарски појас* - до око 300 мнв, чини мањи део општинске територије, концентрисан је лепезасто на западу, око Власине и део је Лесковачке котлине.
- *Ниске планине са побрђем* – надовезују се на равничарски појас и чине већи део подручја; испресецане су дубоким, често и клисурастим долинама реке Власине и њених притока.
- *Средњевисоке планине* - су у крајњем јужном делу и захватају најмањи део Општине. Издваја се планински масив Јастребац-Остроzub, где доминирају и највиши врхови – Раскрсје (1433), Огорела чука (1360) и Букова глава (1339).

Скоро целокупно подручје припада сливу Власине, осим мањих делова на југозападу у сливу Рупске реке и у западном делу Општине, који се директно сливају у Јужну Мораву.

Три морфолошке целине подручја модификују умерено-континенталну климу у три варијанте:

- ❖ жупску, у равничарско-брежуљкастом делу, до 500 мнв,
- ❖ праву умерено-континенталну климу, у појасу до 1.000 мнв,
- ❖ варијанту субпланинске климе у највишим деловима изнад 1.000 мнв.

Хидрографска мрежа је неравномерно развијена. Већи део подручја Општине захвата средњи и доњи део слива Власине, а мањи део слив Рупске реке.

Власина је највећи водоток на подручју општине Власотинце. Десна је притока Јужне Мораве, друга по величини, дуга 70 км. Настаје на Власинској висоравни и протиче кроз подручје Сурдулице, Црне Траве, Власотинца и Лесковца. Најважније притоке на подручју Власотинца су: Тегошница, Лужница, Пуста река, Бистрица и Раставница. Горњи ток Власине, од извора до Власотинца је у квалитету I и II категорије вода.

Око 53,6% укупне територије подручја општине Власотинце обухвата пољопривредно земљиште (око 165 км²), које је изразито хетерогено по заступљености, начину коришћења и бонитету. Због велике просторне хетерогености природних фактора, који се одражавају на услове за развој пољопривреде и других привредних делатности, издвајају се три пољопривредна подручја:

- ⇒ Равничарско – до око 300 м н.в., са нижим брдима, долинама и котлинама;
- ⇒ Брдско-планинско - обухвата површине до око 800 м н.в.;
- ⇒ Планинско - обухвата површине преко 800 м н.в.

Са саобраћајно - географског аспекта, Општина има транзитни карактер. Удаљена је само 5 км од међународног коридора Е-75 Ниш-Скопље. Кроз средиште општине у правцу Запад-Исток пролази магистрални пут М9 (Лесковац – Власотинце - Бабушница - Пирот) који представља једну од значајнијих саобраћајних веза овог дела Србије са суседном Бугарском. Такође, са саобраћајног аспекта значајан је и регионални пут Р 122 (Лесковац- Власотинце - Црна Трава - Власинско језеро).

4.2. ДЕМОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Према последњем попису (2011. год.) Општина је имала укупно 29,9 хиљада становника, што представља пад у односу на претходни попис (2002. год.) од око 11%.

Неповољне тенденције су присутне и у промени демографске структуре становништва: учешће контингента младих у свим категоријама су умањени. У категорији до 6 година исказан је пад са 7.1% на 5.3%; у школском узрасту (7-14 година) од 9.4% на 8.0%; учешће радног контингента је опало са 65.4% на 61.4%. Апсолутни и релативни раст је исказан једино код контингента старијег становништва (од 65 година и више): њихово учешће у укупном становништву Општине је порасло са 15.5% на 25.3%.

По попису становништва из 2002. год. у општини Власотинце живело је 33.312 становника/ца. Укупан број жена био је 16.632, док је 16.180 становника било мушкараца.

Према новим статистичким подацима види се тренд смањења броја становника општине за готово читавих 11%.

По попису из 2011. године у 48 насеља на територији општине Власотинце у 9.133 домаћинства живи 29.893 ста-

новника/ца. Од тог броја, жена је 14.882, а мушкараца 15.011.

651 лице живи у иностранству што укупно чини 30.397 становника/ца. Број одсељених лица у 2010. и 2011. је за 30% већи од броја досељених лица.

Просечна старост становништва је 42 године. Стопа смртности је у 2011. је више него двоструко премашила стопу живорођених становника - стопа природног прираштаја у општини је негативна и износи - 9%. (Табела 2; Извор РЗС-Витална статистика, Графикон 1).

Табела 1) Укупан број становника према полу у четири пописне године

Година	Тотал становника	Број мушкараца	%	Број жена	%	Број жена на 100 мушкараца
1981	35863	18040	50,3	17823	49,7	1:1
1991	34302	17230	50,2	17072	49,8	1:1
2002	33312	16680	50,1	16632	49,9	1:1
2011	29893	15011	50,2	14882	49,8	1:1

У старосној структури становништва значајно је повећан удео старачког становништва. Процент становништва старијег од 50 година у општини Власотинце износи чак 36,16%, док је проценат становништва старијег од 65 година 18%. По подацима из 2010. и 2011, приметан је већи број мушкараца у односу на женску популацију у свим старосним групама.

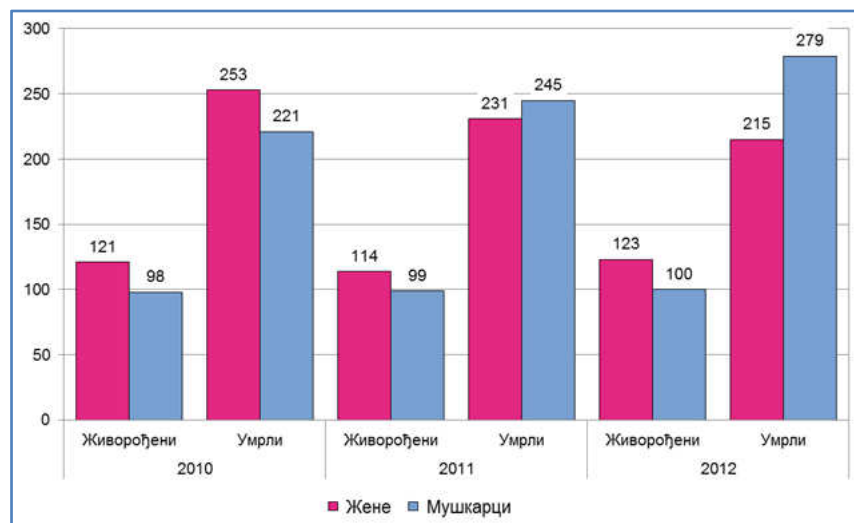
Према подацима пописа из 2002. године, етничку структуру становништва општине већински су чинили Срби 32.858 (или 98,63%), 277 становника (0,81%) изјаснило се као Роми а преосталих 0,5% становништва чинили су Македонци, Хрвати, Црногорци, Мађари, Румуни и неопредељени.

По подацима новог пописа становништва из 2011, од укупног становништва у општини (29.893), 28.613 (или 95,71%) је Срба, Рома има 691 (или 2,31%), Македонаца 23 (или 0,07%), а преостало становништво (1,91%) чине Хрвати, Црногорци, Бугари, Власи, Мађари, Муслимани, Руси, Румуни, Словаци, Украјинци.

Графикон 1) Број живорођених и умрлих према полу 2010-2012;
Извор: РЗС-Витална статистика

Површина (у км ²)	308	(2011)
Број насеља	48	(2011)
Становништво – процена средином године	30.338	(2011)
Густина насељености (број становника по км ²)	99	(2011)
Стопа живорођених	7	(2011)
Стопа умрлих	16	(2011)
Стопа природног прираштаја	-9	(2011)
Очекивано трајање живота при живорођењу (просек година)	73	(2011)
Просечна старост (у годинама)	42	(2011)
Индекс старења (60+ год. / 0–19 год.)	120	(2011)

Табела 2) Становништво

Табела 3) Становништво, према старосним групама и полу, 2011–2012.

Број	2011		2012	
	женско	мушко	женско	мушко
Деца старости до 6 година (предшколски узраст)	859	908	845	894
Деца старости 7–14 година (узраст основне школе)	1291	1360	1235	1284
Становништво старости 15–18 година (узраст средње школе)	695	813	666	749
Деца (0–17 година)	2674	2870	2571	2728
Млади (15–29 година)	2691	3001	2604	2850
Радни контингент становништва (15–64 година)	9807	10662	9635	10323
Укупан број становника	15064	15274	14769	14825

Извор: РЗС – Витална статистика

Према подацима из Локалног акционог плана за родну равноправност општине Власотинце, на територији општине Власотинце бораве 39 избегла лица, од чега је 20 мушкараца и 19 жена. Укупан број расељених лица на територији општине Власотинце је 59, од чега 35 мушкарца и 24 жена.

Број избеглих лица код којих је престало својство је 62, од чега 29 мушкарца и 33 жене. У приватном смештају налази се 35 избеглих лица, док се колективном смештају налази 4 лица. Број расељених лица у приватном смештају је 47, а у колективном 12. У сеоским срединама борави 12 избеглих и 25 расељених лица. У градској средини борави 39 избеглих и 59 расељених лица.

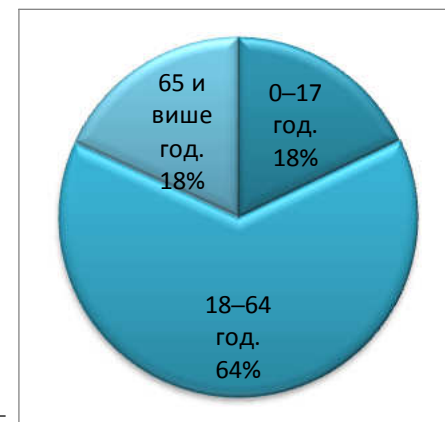

График 2) Становништво, према старосним групама, 2012. (у %)

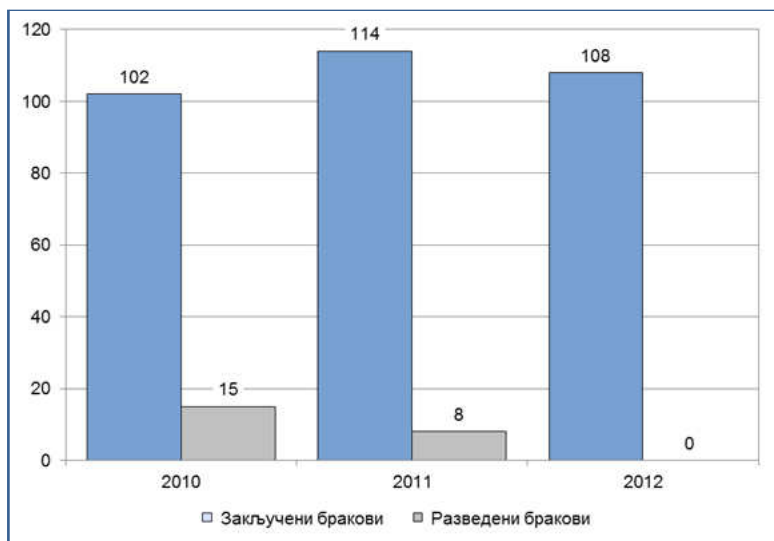
Табела 4) *Старосна структура становништва*

Старосна група (год)	Број 1981	%	Број 1991	%	Број 2002	%	Број 2011	%
0-9	4950	13,80	4143	12,08	3498	10,50	2741	9,17
10-14	2674	7,46	2183	6,36	2013	6,04	1582	5,29
15-19	2876	8,02	2465	7,19	2131	6,40	1841	6,16
20-24	2767	7,71	2340	6,82	2153	6,46	1853	6,20
25-29	2900	8,09	2359	6,88	2273	6,82	1849	6,19
30-34	2613	7,29	2354	6,86	2169	6,51	1878	6,28
35-54	10389	28,97	9242	26,94	9392	28,20	8230	27,53
55-64	3059	8,53	5306	15,47	3623	10,87	4482	14,99
65 и више	3582	9,98	3839	11,19	5861	17,60	5437	18,19
Непознато	53	0,15	71	0,21	199	0,60	/	/
УКУПНО:	35863	100	34302		33312	100	29893	100

Природни прираштај и тенденције -

Општина Власотинце	1971	1981	1991	2002	2011	2013
Живо рођени	555	424	441	307	213	188
Умрли	273	333	397	411	476	462
Природни прираштај	282	91	44	-104	-263	-274

Табела 5) Природни прираштај и тенденције
Извор: Републички завод за статистику

Графикон 3) Број закључених и разведених бракова, 2010–2012.
Извор: РЗС – Витална статистика

Природни прираштај са основним подацима	
Подаци/попис	2013
Број живо рођених	188
Број умрлих.	462
Природни прираштај	-274
Ванбрачно рођених	
Заведених бракова	108
Разведених бракова	/

Табела 6) Природни прираштај са основним подацима
Извор: Републички завод за статистику

Национална структура становништва -

НАРОД	1981	1991	2002	2011	НАРОД	1981	1991	2002	2011
Срби	35805	33826	32851	28613	Бугари	-	-	55	4
%	99,8	98,6	98,61	95,7	%			0,17	0,01
Мађари	5	5	7	3	Муслимани	9	7	1	3
%	0,01	0,01	0,02	0,01	%	0,02	0,02	0,003	0,01
Македонци	50	-	31	23	Црногорци	19	36	10	14
%	0,13		0,09	0,07	%	0,05	0,10	0,03	0,04
Румуни	-	-	11	10	Буњевци	-	-	-	-
%			0,03	0,03	%				
Словаци	-	1	-	2	Албанци	3	2	-	-
%		0,002		0,006	%	0,008	0,005		
Југословени	666	152	2	3	Украинци	-	-	-	1
%	1,85	0,44	0,06	0,01	%				0,03
Роми	206	128	277	691	Чеси	-	-	-	-
%	0,57	0,37	0,83	2,3	%				
Хрвати	6	14	16	11	Власи	-	-	-	1
%	0,01	0,04	0,04	0,03	%				0,03

Словенци	2	-	1	2	Бошњаци	-	-	-	-
%	0,005		0,003	0,006	%				
Немци	-	-	-	-	Горанци	-	-	-	-
%					%				
Остали	-	131	3	15					
%		0,38	0,009	0,05					

Табела 7) Национална структура становништва
Извор: Републички завод за статистику

Незапосленост младих

Подаци за 2014 годину	Мушкарци	Жене	УКУПНО
Укупан број незапослених лица	3084	2719	5803
Незапослена лица са 1. степеном квалификације	1038	958	1996
Незапослена лица са 2,3,4. и 5. степеном стручне спреме	1844	1512	3356
Незапослена лица са вишом и високом стручном спремом	202	249	451

Табела 8) Незапосленост у општини Власотинце
Извор: Национална служба за запошљавање

Укупан број незапослених лица до 30 год.	701	613	1314
---	------------	------------	-------------

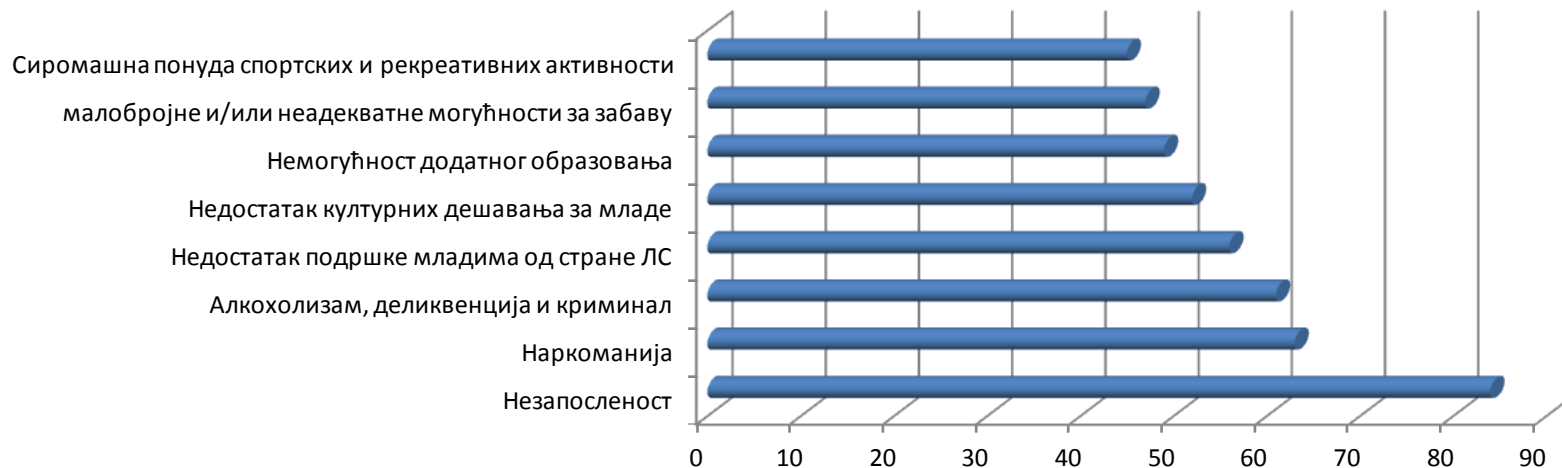
Незапосленост као један од највећих проблема младих, највише је присутна међу младима са II, III, IV и V степеном стручне спреме. Овај податак говори да млади са овим квалификацијама, најтеже долазе до посла.

4.3. ПОДАЦИ О МЛАДИМА

Резултати истраживања спроведеног на узорку од 200 младих од 15 до 30 година старости (43% испитаника је било мушког, а 57% женског пола) показали су да су на територији општине Власотинце највећи проблеми: незапосленост, лош животни стандард, неразвијеност привреде, бацање отпада по улицама града и реци, недостатак паркинг простора, а када је у питању рурални део општине: лоши путеви, исељавање становништва, недовољна помоћ општине и недостатак канализационог система.

Приликом оцењивања важности проблема са којима су суочени млади у општини Власотинце, резултати спроведене анкете показали су да су најважнији проблеми, изражени у процентима следећи:

Проблеми изражени у процентима од 200 испитаника/ца

Графикон 4) Проблеми младих општине Власотинце на основу спроведене анкете на узорку од 200 младих

- незапосленост (84%)
- наркоманија (63%)
- алкохолизам, деликвенција и криминал (61%)
- недостатак подршке младима од стране локалне самоуправе (56%)
- недостатак културних дешавања за младе (52%)
- немогућност додатног образовања (49%)
- малобројне и/или неадекватне могућности за забаву (47%)
- сиромашна понуда спортских и рекреативних активности (45%)

По питању **задовољства младих**, већина је истакла да је задовољна због постојања купалишта на реци Власини где се у летњем периоду окупља велики број грађана на вештачком језеру, шеталиштем и отвореним фабрикама које запошљају око 1000 радника са територије општине Власотинце, а у сеоским насељима већина мештана је задовољна чистим ваздухом и изворском водом.

На основу мишљења младих, Власотинце је јединствен град по реци Власини, Нешићевом кеју, спортској хали, Старом гробљу, споменику „Четири лава“ у центру града, као и по манифестацији „Вински бал“.

На питање да ли млади могу да реше одређене проблеме у граду, 71% је одговорила позитивно, а види се и велика заинтересованост за то (86%) и то организовањем разних волонтерских акција. До сада је организована волонтерска акција чишћења града.

Када су у питању **миграције**, 86% испитаника је спремно да напусти Власотинце уколико би им се указала прилика за то, а разлог је што нема перспективе за запошљавање младих, а да би остали у општини неопходан је развој привреде, предузимање мера за повећање запослености, тј. отварање нових радних места, побољшање услова за бављење спортским и културним активностима, изградња базена, повећање животног стандарда.

Малолетничка деликвенција. Неопходно је активно учеше свих релевантних институција (школе, центра за социјални рад, полицијске станице, дома здравља и др. организација које се баве младима). Чест узрок насиља међу младима су конфликтне ситуације у породици, дисфункционалност породице, лоша социо-економска ситуација, општа небрига о младима тј. не постојање организованих ваннаставних активности којима би се млади бавили у слободном времену што може бити окидач за деликвентно понашање, нарушен систем вредности у друштву...

Због чега се решење **проблема насиља међу младима** види у побољшању социоекономске ситуације свих грађана, превентивним радом са младима и породицама у ризику, едукацији младих о насиљу и ненасилним методама решавања конфликта и ненасилној комуникацији...

*Према подацим Полицијске управе Лесковац, Одсек аналитике и евиденције у 2011. години, на подручју које покрива Полицијска станица Власотинце, није било поднетих кривичних пријава (1) за кривично дело Неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, из чл. 246 КЗ. Поднето је 2(6) кривичних пријава за кривично дело Неовлашћено држање опојних дрога из чл. 246А КЗ против 2 лица. Старосна структура извршиоца овог кривичног дела је од 18 до 30 година, а оба извршиоца су српске националности.

Заступљеност малолетничке деликвенције је незнатна, тако да у 2011. години од стране малолетника извршено 6 кривичних дела и то једна крађа из чл. 203 КЗ, једно кривично дело Ситно дело крађе, утаје и преваре из чл.210 ст.1 КЗ, једно дело Лака телесна повреда, Угрођавање јавног саобраћаја 2 дела и једно дело Тешка дела против безбедности јавног саобраћаја. Наведена дела су извршена од стране 8 малолетника. Од стране ВЈТ у Лесковцу је за 3 извршиоца одбачена пријава, како спадају у категорију детета, испод 14 година.

У 2012. години, за разлику од 2011. године када није било пријава за кривично дело Неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога, из чл. 246 КЗ, поднета је једна кривична пријава, против једног лица, старости 35 година, српске националности које није са подручја ПС Власотинце. Том приликом је заплењена опојна дрога хероин, коју је осумњичени намеравао да прода на територији града Власотинца. Осумњиченом је одређена мера задржавања до 48 сати након чега је спроведен и предат Истражном судији Вишег суда у Лесковцу. Није било поднетих кривичних пријава за кривично дело Неовлашћено држање опојних дрога из чл.246А КЗ за разлику од прошле године када су биле поднете 2 пријаве против 2 лица.

Заступљеност малолетничке деликвенције је незнатна, тако да у 2012. години од стране 10 малолетника извршено 5 кривичних дела и то једна тешка крађа из чл. 204. КЗ крађа из чл. 203 КЗ, једно Насилничко понашање из чл. 344 КЗ, једно кривично дело Одузимање туђе ствари из чл. 211 КЗ. и једно кривично дело Лака телесна повреда из чл. 122 ст. 2 КЗ. Од стране ВЈТ у Лесковцу је за једног извршиоца одбачена пријава и изречен васпитни налог. У току године 22 (17) малолетника учествовала су у извршењу прекршаја из обласни ЈРМ-а.

У току 2013. године на подручју ПС Власотинце није било евидентираних кривичних дела злостављања и занемаривања деце, док је у току 2012. године у једном случају регистрована два кривична дела извршена од стране два лица и то из чл. 193 ст. 1 КЗ Запуштање и злостављање малолетног лица и из чл. 196 ст. 1 Кршење породичних

обавеза. Није било злостављања лица која су привремено збринута у установама за смештај корисника. Сарадња са другим надлежним органима (Центром за социјални рад) је врло добра.

Регистровано је укупно 8 кривичних дела, за која су поднете 6 кривичних пријава, где се као оштећеник јавља малолетно лице и то 4 кривичне пријаве за 4 дела против познатог извршиоца и 2 кривичне пријаве са по два дела из области кривичних дела против безбедности саобраћаја на путевима Угрожавање јавног саобраћаја из чл.289 ст.1 и Непружање помоћи лицу повређеном у саобраћајној незгоди из чл.296 ст.1 КЗ, извршених од стране НН лица. Два кривична дела у једној кривичној пријави су расветљена, док два кривична дела нису расветљена. Није било регистрованих тежих кривичних дела извршених од стране НН лица у којима су жртве односно оштећеници малолетна лица.

За 2013. годину евидентирано је укупно 163 (134) случајева породичног насиља од чега су жртве биле жене укупно у 72 (76) случаја.

Регистровано је 12 (28) кривичних дела насиље у породици из чл. 194. КЗ, од чега за члан 194 ст.1 10(24) пријава, за чл. 194 ст.2 0 (2) кривичних пријава, и за чл. 194 ст.3. КЗ 2 (2) кривичне пријаве. Није било кривичних дела насиље у породици са смртним последицама и тешким телесним повредама а пет лица задобила су лакше телесне повреде од чега су три женског пола. Због извршеног кривичног дела Насиља у породици по чл. 229 ЗКП задржано је 3 (14) лица мушког пола. Такође по јавном реду и миру поднето је 13 (7) прекршајних пријава са елементима насиља у породици. Полицијско овлашћење упозорење примењено је у 123 (92) случаја.¹

Број дела са малолетним учиниоцима	КРИВИЧНИ ЗАКОНИК									
	Укупно	122	138	203	204	210	211	212	289	344
2011	6	2		1		1			2	
2012	6	1		1	2		1			1
2013	5	1		1	3					

¹ Подаци Министарства унутрашњих послова, Полицијска управа Лесковац, Одсек аналитике и евиденције

4.4. АНАЛИЗА КЉУЧНИХ АКТЕРА

ИНСТИТУЦИЈА	Структуре које раде са младима, програми који се спроводе и ресурси који постоје за рад са младима
Локална самоуправа –	<p>Правни оквир делатности и овлашћења општине Власотинце чине Закон о локалној самоуправи и Статут општине Власотинце. По Статуту општине органи локалне самоуправе су: Скупштина општине, Председник општине, Општинско веће и Општинска управа.</p> <p>Општинско веће које бира Скупштина на предлог председника општине, има извршну власт у скупштини општине и непосредно је одговорно за предлагање и извршење одлука, и стара се о извршењу и располагању средствима буџета. Општинско веће се састоји од 11 чланова, председника и заменика општине и девет чланова. Општинско веће има своја радна тела.</p> <p>Скупштина општине - представничко тело, највиши орган општине. Скупштина има председника и заменика председника, 45 одборника бираних непосредно, по пропорционалном систему.</p> <p>Председник општине - бира га Скупштина из реда одборника на период од 4 године, већином гласова. Председник општине је председник општинског већа, представља и заступа општину, и наредобавац је за извршење буџета.</p> <p>Општинско веће - извршни орган. Чине га председник општине, заменик председника општине и још 9 чланова које бира Скупштина на предлог председника општине, има извршну власт у скупштини општине и непосредно је одговорно за предлагање и извршење одлука, и стара се о извршењу и располагању средствима буџета.</p> <p>Општинска управа – организована као јединствен орган и функционише са три одељења.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Одељење за општу управу и скупштинске послове 2) Одељење за урбанизам, грађевинарство, саобраћај и заштиту животне средине 3) Одељење за привреду, водопривреду, друштвене делатности, приватно предузетништво и финансије
Канцеларија за младе	<p>На основу члана 32. става 1. тачке 6. Закона о локалној самоуправи ("Сл.гласник РС", бр. 129/07) и члана 15. става 1. тачке 6. Статута општине Власотинце ("Сл.гласник града Лесковца", бр. 12/08) Скупштина општине Власотинце, на седници одржане дана 08. 12. 2008. године, донела је Одлуку о организовању канцеларије за младе. Канцеларија за младе (КЗМ) је организована у оквиру Одељења за привреду, водопривреду, друштвене делатности, приватно предузетништво и финансије Општинске управе општине Власотинце - Одсек за младе. У КЗМ обављају се послови који се односе на:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - подстицаље младих да организују, удружујуи учествују у друштвеним токовима, - послове заштите интереса младих и помоћ остваривање њиховог интереса, - сарадња са омладинским организацијама и удружењима и помоћ омладинским организацијама и удружењима у њиховом раду, - подстицању и остваривање сарадње која се односи на омладинску улогу младих на територији општине Власотинце.
<p>Социјална заштита -</p>	<p>Центар за социјални рад (ЦСР) за општине Власотинце и Црна Трава основан је 1980. године. Основна делатност Центра је пружање помоћи грађанима/кама и њиховим породицама када дођу у стање социјалне угрожености односно када им је неопходна помоћ друштва у савладавању животних тешкоћа. Центар се стара о обезбеђивању права грађана утврђених Законом о социјалној заштити и обезбеђивању социјалне сигурности грађана, а то су: материјално обезбеђење породице; додатак за помоћ и негу другог лица; помоћ за оспособљавање за рад, смештај у прихватилиште, установу, другу породицу; услуге социјалног рада, једнократне помоћи.</p> <p>ЦСР општине Власотинце је главни носилац и реализатор активности из делокруга социјалне заштите и социјалне политике у општини. То је установа чији се рад заснива на мултидисциплинарном стручном раду кроз примену различитих метода и облика социјалног, педагошког, психолошког и правног рада. сарадњу. Корисници ЦСР су :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. деца и млади (деца и млади угрожени породичном ситуацијом, деца и млади са поремећајима у понашању, деца и млади са сметњама у развоју) 2. одрасла лица 3. остарела лица <p>У раду ЦСР посебна пажња посвећена је катерогирији деце и младих. Од 2008. год. у оквиру ЦСР Власотинце формирана је посебна организациона јединица -Центар за децу и омладину, са циљем да се успоставе и афирмишу нове услуге социјалне заштите у локалној заједници и то:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју 2. Клуб за децу без родитељског старања 3. Саветовалиште за младе <ol style="list-style-type: none"> 1. Дневни боравак за децу и младе са сметњама у развоју је услуга социјалне заштите којом се пружа подршка деци и младима са сметњама у развоју као и њиховим родитељима, ради социјалне инклузије деце у све активности друштвене заједнице. У Дневном боравку је током 2013. год. било 8 младих корисника (узраста 14-30год). 2. Клуб за децу без родитељског старања угроженој деци и омладини пружа: <ul style="list-style-type: none"> - прилику за осмишљено провођење слободног времена

	<ul style="list-style-type: none"> - помоћ у превазилажењу постојећих проблема - прилику за дружење са вршњацима и другим младим људима - могућност за едукацију о здравим стиливима живота - рад у групи на превенцији насилничког понашања и злоупотребе ПАС - могућност за испољавање креативних способности <p>Окосницу рада са децом и младима без родитељског старања чине интерактивне радионице, рад у малим групама, рад у паровима, али и индивидуални рад у складу са интересовањима и потребама корисника.</p> <p>Циљеви рада су :</p> <ul style="list-style-type: none"> - подршка и помоћ деци и младима без родитељског старања у превазилажењу проблема - подстицање социјалне интеграције-успостављање и развијање односа другарства и сарадње са одраслима - подршка у учењу за децу и младе који похађају школу - развијање комуникативних способности, невербалне комуникације и вештина ненасилног решавања конфликта - развијање креативног изражавања - оспособљавање деце и младих да упознају друштвено окружење и своје место у њему, као и оснаживање за активно учешће у локалној заједници. <p>Ову услугу користи 12 младих људи на смештају у хранитељским породицама.</p> <p>3. Саветовалиште за младе је услуга која има за циљ информисање младих, отклањање предрасуда, развијање комуникацијских вештина, сензибилизација околине и локалне заједнице за потребе младих, смањење малолетничке делинквенције и злоупотребе ПАС. Корисници Саветовалишта јесу деца и млади без родитељског старања, млади у сукобу са законом, деца и млади из дисфункционалних породица, материјално угрожена деца и омладина, као и остали млади људи из локалне заједнице, без социопатолошких индикација. Индиректни корисници су породице тих младих људи, али и локална заједница.</p> <p>Услуге Саветовалишта у 2013. години користило је 47 младих .</p> <p>У току 2013 год. у ЦСР је регистровано 33 младих у сукобу са законом (8 рецидивиста и 25 новоевидентираних). Најчешће су то учиниоци саобраћајних прекршаја, али је било и извршиоца кр. дела крађе, насилничког понашања, ремећење јавног реда и мира. Наведени бројчани показатељи свакако не показују реалну слику распрострањености девијантног понашања малолетника.</p>
<p>Просвета –</p>	<p>Мрежу установа основног образовања чине 9 основних школа од којих су две градске ОШ "Синиша Јанић" и "8. Октобар". У општинском центру раде и две средње школе: Техничка школа "1. Октобар" и Гимназија "Стеван Јаковљевић" . Предшколска установа „Милка Диманић“ у свом саставу има 4 објекта и покрива делокруг предшколског образовања деце. У Власотинцу раде и истурена одељења Музичке школе из Лесковца, одељење Школе за образовање одраслих.</p>

Број средњих школа	2	(2012)
Број ученика уписаних у средње школе	900	(2012)
Обухват деце средњим образовањем (у %)	-	-
Број ученика који завршавају средњу школу	200	(2012)
Стопа завршавања средње школе	-	-
Стопа одустајања од школовања у средњем образовању		(2012)
Број деце обухваћене средњим образовањем за децу са сметњама у развоју	0	(2012)

Табела 9) Образовање у општини Власотинце
Извор: РЗС – Статистика образовања

Запошљавање –

Национална служба за запошљавање пружа младима посебне мере подршке нефинансијске и финансијске природе ради лакшег проналажења посла.

Нефинансијске мере су:

- ✓ Једнодневне обуке за активно тражење посла за младе од трећег до седмог степена стручне спреме;
- ✓ Једнодневне мотивационе обуке за младе без квалификација или нискоквалификоване (без школе и са завршеном основном школом);
- ✓ Петодневне обуке у клубу за тражење посла;
- ✓ Учешће на сајмовима запошљавања;
- ✓ Информисање и саветовање о могућностима развоја каријере;
- ✓ Дводневне обуке за будуће предузетнике „Пут до успешног предузетништва“.

Финансијске мере:

- Стручна пракса;
- Обуке за тржиште рада;

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Обуке за познатог послодавца; ➤ Субвенција за samozapošljavanje; ➤ Субвенције послодавцима за novozaposlena liца. <p>У сарадњи са локалном самоуправом Власотинце Филијала Лесковац је претходних година суфинансирала мере и програме подршке запошљавању за младе кроз стручну праксу, samozapošljavanje и опремање нових радних места.</p>
Здравство –	<p>Дом здравља Власотинце је правно лице са статусом установе, чији је оснивач локална самоуправа општине Власотинце.</p> <p>Дом здравља Власотинце обавља делатност примарне здравствене заштите на подручју општине Власотинце и општине Црна Трава у складу са Статутом Дома здравља Власотинце, а на основу Закона о раду, Закона о здравственој Заштити, Закона о здравственом осигурању и другим прописима који регулишу ову област.</p> <p>У обављању делатности Дом здравља спроводи здравствену заштиту:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ На спречавању, откривању, сузбијању и лечењу заразних болести и других акутних и хроничних болести, повреда и поремећаја здравља, посебно од већих социјално-медицинског значаја. ✚ На планирању породице и развијању хуманих и одговорних односа међу половима. ✚ Спроводи мере здравственог васпитања на формирању понашања која воде унапређењу и очувању здравља. ✚ Истражује и открива узроке и појаве ширења обољења и повреда као и начина и мере њиховог спречавања, сузбијања, раног откривања, ефикасног и квалитетног лечења, рехабилитације и спречавање инвалидности. ✚ Прати и спроводи стручно и научно утаначене методе дијагностике, лечења и рехабилитације и др. ✚ Спроводи програме здравствене заштите.
Цивилни сектор –	<p>Мрежу НВО на територији општине Власотинце чини неколико активних организација:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Друштво за едукацију Рома - Власотинце • Еко база "Југ" • Еколошки покрет "Власина" • СОС за жене и децу жртве насиља • Удружење Поштовалаца Свете Горе Атонске-Власотинце • ЛОЗА-Удружење за очување традиционалних вредности и културе власотиначког краја

	<ul style="list-style-type: none"> • Планинарско друштво „Чемерник“, • ТелеДом -удружење „Павлос“ • Удружење младих «Феникс», • Удружење «Осмех», • Удружење Са Е Рома • Удружење Ромско око • Друштво за заштиту животиња «Протекта».
Верске заједнице	Црква Свете Тројице Власотинце
Полиција	<p>Полицијска управа Лесковац, Полицијска испостава Власотинце</p> <p>*У току 2011. године на подручју које покрива Полицијска станица Власотинце обезбеђена је потпуна заштита и безбедност школа и других васпитно-образовних установа. Ово је пре свега постигнуто кроз пројекат "Школског полицајца", "Полиција у локалној заједници" и реализацију секторског начина рада односно, редован и благовремени контакт са надлежнима у васпитно-образовним установама. Такође вршен је редован превентивни обилазак кроз свакодневно извршавање конкретних задатака из службеног налога. У вези са напред наведеним у извештајном периоду у школама и зонама школа регистровано је 11 кривичних дела која се не гоне по службеној дужности и то 8 кривичних дела ситно дело крађе утаје или преваре и 3 кривична дела оштећење и уништење туђе ствари. Такође било је 13 прекршаја међу којима није било тежих прекршаја и 20 осталих догађаја. У извештајном периоду реализовано је 2 предавања ученицима у школама са школским полицајцем и један превентивни пројекат на тему "Безбедно учешће деце у саобраћају" у ОШ „ Карађорђе Петровић „ у селу Крушевица.</p> <p>У току 2012. године на подручју ПС Власотинце реализован је пројекат „Безбедно детињство - развој безбедносне културе младих,, у пет основних школа са укупно 204 ученика петог разреда и тринаест наставника а остварен је и контакт са ментором програма „ Школа без насиља" и координатором тима за заштиту деце од насиља госпођом Камилом Поповић, иначе педагогом у ОШ „ 8. октобар" у Власотинцу и том приликом установљено да у школама функционишу тимови за заштиту деце од насиља и да се унутар школа предузимају све мере на заштити ученика и изричу васпитно дисциплинске мере а по потреби сарађује се и са свим надлежним институцијама. Одржан је и сасанак са директорима основних и средњих школа на подручју ПС Власотинце који је водио Командир ПИ Власотинце а коме су присуствовали просветни инспектор општине Власотинце и службеници полиције који се непосредно ангажују на унапређењу безбедности ученика и школа.</p> <p>У току 2013. године на подручју Полицијске станице Власотинце од стране службеника Полицијске станице реализовано је више превентивних активности деци и ученицима у школама.</p>

	<p>Настављено је са пројекатом „Безбедно детињство - развој безбедносне културе " који је реализован и ранијих година. У периоду фебруар - мај 2013. године у девет основних школа од којих су две са школским полицајцем одржано је девет предавања, којима је присуствовало укупно 336 ученика из 17 одељења петог разреда уз присуство 15 представника школа. Предавања су одржали укупно четири службеника полиције од којих су два службеници криминалистичке полиције који су излагали материју везану за презентацију теме „ у зачараном кругу дроге и алкохола".</p> <p>У периоду од 01-15. септембра 2013 године са почетком рада школских установа спроведен је пројекат „Школа" по пословима безбедности саобраћаја којом приликом је у две основне школе у граду са школским полицајцем одржано седам предавања којима је обухваћено укупно 187 ученика првог разреда. Предавања су одржали један службеник саобраћајне полиције и два службеника полиције опште надлежности.</p> <p>Током месеца децембра 2013 године ученицима од првог до трећег разреда ОШ „8 октобар" у Власотинцу њих укупно 306 одржана су три предавања на тему „Мапирање безбедног пута од куће до школе" у оквиру наставака пројекта "Школа" и заштите ученика у саобраћају чије су школе у зонама веће фреквентности саобраћаја. Предавања су одржали један службеник саобраћајне полиције и један службеник полиције опште надлежности.</p> <p>Сарадња са другим надлежним органима са сузбијању малолетничке деликвенције је на завидном нивоу, потребно је у наредном периоду чешће организовати састанке и едукације са другим надлежним органима на сузбијању ове појаве.²</p>
Медији	<p>У Власотинцу нема систематизованих званичних података о броју медија нити пак постоји удружење медија. Општина Власотинце је оснивач локалног билтена "Власина" где се на месту уреднице налази жена, ту су још и ТВ "Власотинце" и Радио "Гага". Информације из Власотинца могу се још видети на ТВ "Лесковац", ТВ "Клисура" као и у штампаним медијима («Панорама», Народне новине) итд.</p>
Спортске организације и удружења	<p>Власотинце негује дугу и богату спортску традицију кроз активност бројних спортских удружења и клубова: ФК „Власина“, ФК „МСК“, РК „Власотинце“, ОКК „Власотинце“, стонотениски клуб, шаховски клуб, 2 карате клуба, боксерски клуб „Арена“, Кик бокс клуб „Власотинце“. Запажене резултате на државном и међународном нивоу постиже и атлетски клуб „Власотинце“.</p> <p>Носилац организације спортско рекреативних активности је спортски савез Власотинце. Најзначајнију спортску инфраструктуру градског насеља чини СРЦ „Власина“ који располаже затвореним и отвореним теренима за мале спортове (мали фудбал, рукомет, кошарка, одбојка), теретаном, халом за стони тенис, шах салом, итд. У непосредној близини СРЦ налази се и макадамска трим стаза (око 3км), која пролази дуж обала реке Власине, погодна за кондиционе припреме, као и „пич“ терен.</p> <p>У оквиру градских школских објеката налазе се терени за мале спортове и 2 спортске сале. Фудбалски стадион у</p>

² Подаци Министарства унутрашњих послова, Полицијска управа Лесковац, Одсек аналитике и евиденције

	<p>Власотинцу спада у боље опремљене стадионе у региону. Један од најзначајнијих потенцијала за развој спорта и рекреације на подручју градског насеља је купалиште на вештачком језеру на реци Власини где се одржава и традиционални летњи турнир „Одбојка на песку“. Поред Власотинца, традицију бављења спортом кроз оснивање и рад спортских клубова, као и солидну развијеност и опремљеност спортских објеката имају насеља Стајковце, Батуловце, Бољаре и Шишава. Понуда спортско-рекреативних садржаја у осталим насељима је скромна.</p>
<p>Друге друштвене организације и удружења која се баве младима (КУД-ови....)</p>	<p>Културни центар је основан 1972. године и ослања се на материјалну помоћ Скупштине општине Власотинце. Као организатор разних манифестација у Власотинцу, Културни центар диприноси духовном животу општине. Изложбе разних уметности, вајарства, карикатуре, књижевности, ликовна колонија али и разни концерти као и музичке манифестације спадају у домен ове институције. Поред тога Културни центар одржава Завичајни музеј у Власотинцу.</p> <p>Завичајни музеј је у ствари турска Кула саграђена у центру Власотинца у другој половини 18. века. Кула је служила као административно-управна зграда и као осигурање локалних трговачких путева, а у њој су боравили мудир, писац и седам сејмена. Претпоставља се да је изграђена на темељима римског кастела. На слици се може видети пушкарнице, које су користиле за одбрану зграде против хајдука. Садашњи музеј, као културно-историјски споменик, садржи разне експонате од предисторијског доба до данас. У то спада и стара српска графика, која обухвата дворезе, бакрорезе и литографију.</p> <p>Библиотека „Десанка Максимовић“ у Власотинцу најстарија је установа културе у овом крају.</p> <p>Баштини традицију дугу читав век, основана је 1912. године, као и Народна књижица и читаоница.</p> <p>Читавим својим трајањем била је стожер културних дешавања у Власотинцу.</p> <p>Године 1926. године у њеном оквиру покренут је општински лист „Власина“ који и данас излази као општински билтен.</p> <p>Библиотека је данас установа која својих редовних активности, везаних за чување, заштиту, издавање и промоцију књиге и лепе писане речи, има и улогу организатора и промотера културних дешавања. Осим представљања књига, ту су и изложбе концерти, предавање и сл.</p>

4.5. ПРЕГЛЕД ПОСТОЈЕЋЕГ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Основа за израду Локалног акционог плана за младе су били следећи стратешки документи општине Власотинце:

- ▄ Стратешки план општине Власотинце усвојен је 2006. године и важио је за период од 2006-2010. године
- ▄ Акциони план за развој омладинског предузетништва 2011-2013
- ▄ Регионални развојни план Јабланичког и Пчињског округа, Економија и мала и средња предузећа, 7.3.2008, Центар за развој Јабланичког и Пчинског округа

Прегледом имплементације Локалног акционог плана за младе општине Власотинце утврђено је да стратешки правци развоја, као и активности које су одређене у протеклом периоду, нису у потпуности остварене. Након анализе постојеће ситуације, утврђено је да су основни правци развоја и даље актуелни.

Израдом овог акционог плана продужавамо трајање Локалног акционог плана за младе општине Власотинце 2010-2014 на период 2015-2018

Резиме Визије и циљева из постојећег Акционог плана општине Власотинце, 2010:

Визија

Општина Власотинце је заједница која пружа шансу младима да се континуирано усавшавају, раде, стварају, путују и размењују искуства са својим вршњацима из целог света у свим областима од значаја за остваривање грађанских, политичких, економских, еколошких, социјалних и културних људских права.

За реализацију визије усклађена су 8 главна општинска приоритета:

1. *унапређење неформалног образовања младих, јачања сарадње са грађанским друштвом;*
2. *неговање здравих стилова живота и унапређење квалитета живота младих из социјално угрожених категорија и развијање социјалне инклузије;*
3. *смањење броја незапослених младих кроз унапређивање свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих;*

4. *унапређење квалитета информисања и повећање мобилности младих кроз стварање услова за лакши приступ информацијама битних за њихово активније укључивање у живот локалне заједнице и кроз разне начине подршке за преузимање лидерских улога и одговорности младих;*
5. *унапређење положаја младих кроз јачање капацитета КЗМ и оснаживање волонтерског активизма младих;*
6. *унапређење квалитета слободног времена кроз увођење иновативних културних и спортских активности;*
7. *унапређење превентивног деловања кључних фактора (породица, школа и остале институције, вршњачке групе и медији) у циљу смањења броја младих који долазе у конфликте са законом;*
8. *унапређење еколошке свести младих за здраву животну средину и о значају одрживости развоја заједнице кроз одржавање едукативних скупова, радионица, трибина..., а у циљу боље уређености, пружање подршке цивилном сектору у области екологије и програмима одрживог развоја који укључују младе.*

4.5.1. ИЗВЕШТАЈ О ИМПЛЕМЕНТАЦИЈИ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ОД 2010. ДО 2014. ГОДИНЕ

Унапређење положаја младих и стварање услова за развој заједнице која младима пружа шансу за развој општина Власотинце је одредила „Локалним акционим планом за младе општине Власотинце 2010.-2014.“ У циљу стварања перспективе за младе, очувања здраве животне средине у претходном периоду имплементирано је 6 пројеката из Локалног акционог плана.

1. „Спорт и рекреација за здрав живот младих“,
2. Млади у акцију за Власотинце,
3. Подршка развоју пчеларства младих у општине Власотинце,
4. Покрени, промени се,
5. Млади су информисани и мобилни за акције
6. Укључење младих у ревизију и дораду ЛАП-а и кроз подизање еколошке свести.

Табела 10) Пројекти имплементирани у периоду 2010 – 2014. године

Пројекат „Спорт и рекреација за здрав живот младих“

Приоритет 1.

Унапређење неформалног образовања младих, јачање сарадња са грађанским друштвом (НВО...),- организовање културно образовних и других забавних програма.

Приоритет 2.

Неговање здравих стилова живота и унапређење квалитета живота младих из социјално угрожених категорија и развијање социјалне заштите, Рад на развоју свести младих и промоција здравог живота међу младима.

Пројекат “Покрени, промени се“

Приоритет 3.

Смањење броја незапослених младих кроз унапређење свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништво младих.

Приоритет 3 и 4.

Побољшање информисаности на нивоу заједнице о могућностима запослења и коришћења подстицајних и кредитних средстава за запошљавање и samozapošljavanje.

Приоритет 4.

Формирање омладинског инфо пулт-а у циљу бољег информисања младих у заједници из свих области.

Приоритет 5.

Активно учешће младих у друштву и волонтеризму.

Унапређење положаја младих кроз јачање капацитета КЗМ и оснаживање волонтерског активизма младих, промовисање волонтеризма.

Пројекат“Подршка развоју пчеларства младих у општине Власотинце“

Приоритет 3.

Смањење броја незапослених младих кроз унапређивање свих облика запошљавања и предузетништво младих и то кроз *активности*:

- Подстицање развој самозапошљавања и предузетништва код младих у свим срединама и
- Организовање предавања и обуке о прописима , процедурама и развијање пословне идеје.

Пројекат „Млади у акцију за Власотинце“

Приоритет 6.

Унапређење квалитета слободног времена кроз увођење иновативних културних и спортских активности.

Приоритет 2.

Здравље младих и социјална заштита/ Неговање здравих стилова живота и унапређење квалитета живота младих из социјално угрожених категорије.

Пројекат „Млади су информисани и мобилни за акције“

Приоритет 5.

Активно учешће младих у друштву и волонтеризам

Повећање нивоа информисања младих о могућностима омладинског активизма и програмима за младе;

Развијање активизма и волонтеризма младих, кроз континуиране едукативне садржаје;

Пројекат „Укључење младих у ревизију и дораду ЛАП-а и кроз подизање еколошке свести“

Приоритет 8.

Повећање бриге о стању зелених површина и стварање услова за одржавање чистоће града и подршка неформалног облицима образовања о екологији.

4.6. ПРЕСЕК СТАЊА И ПОЛОЖАЈА МЛАДИХ

Општи утисак је да се млади генерално критички односе према постојећим садржајима и могућностима, који се нуде у њиховој локалној заједници. Овакав критички однос сасвим је очекиван с обзиром на то да су млади, као циљна група, генерално критични и спремни на промене.

Међутим, ни сами млади нису активни што због сопствене незаинтересованости, што због недостатка информација. Треба истаћи да грађани као проблем виде и лошу везу између породице, школе и младих, последице дуго-трајне изолације и др. Веома је интересантно да грађани сматрају да је неповољан положај омладине, између осталог, последица и немара родитеља, њихове недовољне пажње за васпитавање и усмеравање деце.

Као и у другим срединама, проблем запошљавања младих људи је основни приоритет. Грађани сматрају да је инвестирање у локалну привреду основни начин да се унапреди положај младих људи. Поред инвестиција, грађани између осталог истичу и потребу да се унапреде механизми за запошљавање младих.

Након запошљавања, следећи важан приоритет за локалну заједницу јесте развој спорта и спортских активности. Развој спортских капацитета, посебно у руралним срединама, указује на традиционалну везаност локалне заједнице за практиковање спортских активности и одржавање спортских капацитета и манифестација. Поред традиционално присутних спортских активности, све је присутнија потреба за стварањем капацитета за бављење новим спортским активностима.

Општина препознаје нужност стратешког приступа за решавање проблема младих, јер је препозната њихова значајна улога за будући развој и просперитет општине. Уколико се младима обезбеде повољни услови за квалитетан живот и задовољавање њихових образовних, културних, спортских, економских и других потреба, они ће остајати.

Анализа локалног економског развоја општине Власотинце, указала је на забрињавајуће податке, који се пре свега односе на негативну стопу прираштаја и на миграције становништва, неповољан ниво образовања, неадекватну квалификациону структуру, велику стопу незапослености младих, недовољно познавање страних језика, нових технологија и др. Како су млади категорија становништва, која је носилац будућих промена у локалном друштвеном развоју, локална самоуправа Власотинце је бављење младима идентификовала као један од главних општинских стратешких циљева.

Један од највећих проблема општине Власотинце представљају незапослени млади и стручни људи. Разлози који су довели до тога су: недовољно подстицајних мера за запошљавање младих; недовољно информисање о могућностима запошљавања, усавршавања, потребама тржишта; недовољна подршка развоју предузетништва младих; неизграђен систем подстицања предузетничког духа и недовољно информисање о могућностима развоја предузетништва младих; недовољно развијена међуинституционална сарадња; недовољна сарадња образовних институција, привредних субјеката и Националне службе за запошљавање; недостатак практичног радног искуства; непостојање организоване понуде за учешће у програмима волонтирања и/или стажирања кроз које би млади могли да стекну радно искуство. Млади са ресурсима да се баве пољопривредом недовољно су подржани од стране локалних и регионалних стручних служби које треба да има олакшају приступ знањима, информацијама и контактима потребним за успех на тржишту, а приметна је и недовољна оснаженост за професионално остваривање (низак ниво знања и мотивисаности). Посебно се истиче недовољна понуда неформалног образовања којим би незапослени млади стекли додатне вештине (информатичке, страни језици...) неопходне за добијање посла.

Као главни узрок и на првом месту небезбедности и забринутости се у региону издваја незапосленост и присуство алкохола, дроге и психоактивних супстанци што ће у будућности одређивати кретање нарушавања безбедности и разних облика девијантног понашања, нарочито код младих на улици и по питању насиља у породици. Главни узроци криминалних активности су велика незапошљеност, лош социоекономски статус и у већини случајева поремећени породични односи, дисфункционална породица, нарушен систем вредности у друштву, непостојање здравих стилова живота, затварање установа културе, учесталост кривичних дела.

Постоји потреба за структуисаним провођењем времена младих ван куће и школе, потреба за културним и омладинским центрима који би својом понудом могли да унапреде садржаје за провођење слободног времена у замену за, тренутно једино доступно: кафиће, коцкарнице, кладионице, кафане и играонице. *(Извор: Регионална стратегија безбедности Јабланичког и Пчињског округа 2013-2015)*

Овом групацијом корисника баве се предшколска установа, основне и средње школе уз стручну помоћ педагога и психолога, а координатор свих активности је Центар за социјални рад Власотинце уз подршку Полицијске станице Власотинце, Општинског суда и јавног тужилаштва у Власотинцу. Деца и млади до 18 година старости из дисфункционалних породица су корисници услуга Центра за социјални рад Власотинце и Црна Трава и са њима запослени раде у саставу: педагога, социјалног радника, психолога (стручњака социјалног рада) и правника. Деца и ом-

ладина са проблемима у понашању представљају групу која је најмање покривена активностима Центра за социјални рад. Стога је потребно унапредити систем услуга како би корисници добили квалитетније услове одрастања.

Млади у општини Власотинце нису зависни од околине у мери у којој су то деца, али ипак стање у њиховој околини (породици, школи, вршњачкој групи, широј заједници) може да има значаја по позитиван или негативан утицај. Позитиван у смислу подршке, разумевања, одређивања граница и структурисања адолесцента и његовог живота. Или негативан, у смислу ометања или додатног компликовања нормалних развојних процеса и уобичајених развојних тешкоћа. Поремећаји на граници нормалности обухватају израженије проблеме адолесцентног периода који су на нивоу проблема а не патологије. Тако можемо побројати проблеме у школи, проблеме у емоционалним партнерским и сексуалним односима, поремећаји у понашању, деликвентно понашање, злоупотреба психоактивних супстанци, депресивност и самоубилаштво... Узимајући у обзир од сада наведено циљ рада овог дневног боравка је да се кроз садржаје ванпородичних активности анимирају деца и омладина са проблемима у понашању како би се лакше извршио утицај на измену њиховог делинквентног и асоцијалног обрасца понашања у друштвено пожељном смеру. *(Стратегија развоја интегралне социјалне заштите у општини Власотинце и општини Црна Трава 2011-2015)*

Образовање и здравље младих следеће су значајне потребе локалне заједнице. Секције, практична настава, креативне радионице, обуке за нова знања и други видови унапређења формалног образовања и алтернативног образовања, основне су потребе по мишљењу грађана. Унапређење система за заштиту здравља младих такође је важна потреба локалне заједнице. Треба истаћи да грађани веома добро разумеју и посебно истичу значај активности превенције здравља. Отуда локална заједница посебно истиче потребу за саветовалиштима за младе, едукацијама родитеља и младих и бољом комуникацијом здравственог система са младима.

Када је у питању неформално образовање млади су највише интересовања показали за курс енглеског језик, за курс шпанског језика, док је четвртина испитаника заинтересована за напредну обуку рада на рачунару.

Садржаји за слободно време, културна понуда намењена младима, информисање младих и њихово укључивање и активизам у локалној заједници, наредне су веома важне потребе и приоритети у локалној заједници. Јачање креативности младих, унапређење културне понуде и садржаја и боље информисање младих кроз већу присутност њихових тема у локалним медијима и деловање омладинског радија и/или часописа само су неки од предлога грађана. Важна потреба локалне заједнице у циљу унапређења живота младих јесте и јачање безбедности младих

у локалној заједници. Грађани веома добро и очито благовремено препознају најважније аспекте проблема безбедности. Управо зато њихови предлози иду правцу превенције насиља међу децом, заштите безбедности у школама, заштите безбедности у саобраћају и стриктној контроли свих могућих штетних утицаја на живот младих. Посебно је важно истаћи да локална заједница препознаје и потребу за јачањем свести у циљу превенције насиља, али и унапређења међунационалне, па и међуљудске, толеранције и поштовања.

На крају, али и не и на последњем месту, треба истаћи да је један од најснажнијих закључака - константа која се појављује током целог процеса, потреба за синхронизованим радом свих локалних институција и за јачањем институционалних и нормативних претпоставки за унапређење положаја младих кроз спровођење Локалне стратегије за младе и оснаживање капацитета Канцеларије за младе.

4.6.1. Млади у руралним срединама

Млади људи који живе у руралним срединама у околини Власотинца имају потребе и проблеме као и остали њихови вршњаци у градској средини, но оно што младима из руралних средина мањка јесте недоступност културних садржаја и инфраструктуре, недостатак људских ресурса, тј. обучених едукованих младих људи који би преузели одговорност за организовање активности у својим заједницама.

Такође, оно што је уочљиво јесте недостатак валидних информација, односно истраживања о младима у руралним срединама и њиховим потребама као основа од које би се морало поћи у креирању мера за што квалитетнији одговор на њихове потребе. Зато, ради решевања тих проблема и унапређења живота младих у руралним срединама, у контексту њиховог оснаживања и деловања у својим заједницама неопходно је креирање базе података о положају и могућностима укључивања младих у друштвени живот своје руралне средине и омогућавање услова за оснаживање младих за њихово активно учешће у руралним срединама

4.7. ПРОБЛЕМИ МЛАДИХ

Локални акциони план је, приликом дефинисања стратешких приоритета и активности за наступајући период, узео у обзир резултате и анализе обухваћене овим стратешким документом, као и резултате процеса евалуације овог стратешког документа, али је, поштујући промене у окружењу, политику према младима за наредни период базирао и на следећим изворима података, а нарочито на:

- ✓ анализи процене капацитета ресорних институција/организација,
- ✓ резултатима размене искустава током радионица одржаних током процеса израде стратегије и студијским посертама другим општинама,
- ✓ резултата анкете која је спроведена на узорку од 200 младих, из града и из сеоских (руралних) подручја.

1. НЕФОРМАЛНО ОБРАЗОВАЊЕ. Основни проблем неформалног образовања младих је што у друштву није довољно признато и то представља извор осталих проблема. Проблеме везане за неформално образовање младих посматрали смо у односу на програме неформалног образовања и оне који те програме спроводе.

Проблеми који се односе на програме неформалног образовања: недовољна подршка неформалним облицима образовања младих, што доводи до смањеног броја програма и/или пада квалитета програма; недовољно информисање о програмима, недовољно искоришћавање потенцијала младих (игнорисање образовних потреба младих).

Наиме, у животу младих људи велики значај треба да има неформално образовање, које је замишљено као допуна формалном и неопходно је да би се подигао општи образовни ниво младих. Неформално образовање је организована образовна активност ван успостављених формалних система, које треба да служи одређеним групама учесника у процесу са тачно дефинисаним образовним циљевима. Стога, витални значај неформалног образовања јесте да учи младе самосталности и ојача вредносне системе кроз интерактивне радионице, семинаре, тренинге са различитом методологијом... Посебан аспект неформалног образовања јесте peer education, тј. вршњачка едукација.

Разматрани проблеми могу се груписати на следећа специфична проблемска подручја:

- неадекватан квантитет и квалитет културно-образовних, спортских и других забавно-рекреативних садржаја;
- мали број и неадекватна опремљеност објеката и простора намењених младима (простор за рад и реализацију садржаја);

- неадекватно информисање о дешавањима за младе - постојећи начини информисања младих у раскораку са потребама младих;
- недовољна заинтересованост младих за садржаје из културе;
- недовољна партиципација младих у осмишљавању културно-образовних, спортских и других забавно-рекреативних програма;
- недостатак различитих видова неформалног образовања.

2. **ЗДРАВЉЕ МЛАДИХ** није развијено у довољној мери.

Физичка неактивност. Физичка неактивност утиче на неправилан развој тела и потпомаже настајање одређених деформитета и болести. Млади су суочени са лошим условима за бављење спортом, или неким другим видом физичке културе. Не постоје адекватни терени и игралишта, а постојећи су неретко извор опасности. Бављење одређеним спортом у постојећим условима подразумева велика новчана улагања, или борбу за место у првој постави. Ово су најчешћи узроци због којих се млади не баве спортом.

Поремећаји исхране. Пропагирање манекенског изгледа често доводи до неправилне исхране и последица које се услед тога јављају. Често се промоција хране врши путем медија. Брза храна је најдоступнија и најприступачнија. Не постоји адекватна и редовна едукација о овој теми, а овом проблему се не посвећује довољна пажња ни у школама ни у медијима. Директне последице су појава разних болести, а нарочито анорексија, булимија и гојазност.

Злоупотреба психоактивних супстанци. Дроге, алкохол и дуван (никотин), психоактивне супстанце које могу изазвати зависност, физичке и менталне последице, у нашој средини се често поистовјећују са разонодом, забавом, а некад и трендом.

Репродуктивно здравље:

а) *Полни односи*

Данас се у нашој средини релативно рано ступа у прве сексуалне односе, млади се затичу физички и психички неспремни. Сексуална едукација скоро не постоји. Услед незнања, стида и непросвећености не користе се заштитна контрацептивна средства при полним односима, што доводи до појаве разних болести, нежељене трудноће и сл. Младе људе који имају проблема са импотенцијом и фригидношћу, неповољна друштвена клима не подржава да о томе причају и затраже стручну помоћ.

б) *Полно преносиве болести*

Полно преносиве болести појављују се све чешће услед некоришћења заштите при полним односима. Млади, не схватајући тежину ситуације, тешко се одлучују да се обратe доктору, што доводи до одлагања лечења, а тиме и до појаве многих последица по здравље. Едукација је минимална услед малог броја доктора гинеколога.

ц) *Нежељена трудноћа*

У адолесцентном добу нежељене трудноће се најчешће дешавају услед неприпремљености девојака и младића, која се огледа у физичкој или психичкој неспремности. Последице могу бити тешке и несагледиве за даљи развој личности. Намерни прекиди трудноће због тога нису реткост. Порођаји су све бројнији код младих девојака које не знају за контрацепцију, што може имати за последицу родитеље неприпремљене за потомство.

Ментално здравље

а) *Синдром сагоревања*. Лоше здравствено стање младих услед нагомиланих обавеза у школи и ван ње и услед нереалних очекивања породице, школе и самог младог човека.

б) *Депресије*

ц) *Суицид*

д) *Анксиозност*

Дискриминација младих нарушеног здравља - инвалидност, ХИВ. Млади који су угроженог здравља срећу се са дискриминацијом средине.

а) *У школи*. Школска средина прилагођена је само здравој деци, те особе са инвалидитетом наилазе на препреке.

б) *У групи вршњака*. Млади људи нарушеног здравља теже склапају пријатељства.

ц) *На улици*. Посебно су дискриминисани млади са инвалидитетом самим тим што стално наилазе на архитектонске баријере, али и услед вербалне дискриминације.

3. Када је реч о ЗАПОШЉАВАЊУ, број младих који активно траже посао, а посебно број младих који су спремни да се преквалификују, доквалификују или започну сопствени посао је релативно низак.

Индивидуални разговор представља основну активност у посредовању и има за циљ да се на основу анализе карактеристика тражиоца запослења, релевантних за процес посредовања и захтева тржишта рада, у погледу

одговарајућих занимања и послова особи помогне да на најбољи могући начин дефинише своје професионалне циљеве и запосли се на пословима који одговарају њеним квалификацијама, радном искуству и способностима у што је могуће краћем року.

Индивидуални план запошљавања садржи коначни циљ а то је увек запошљавање и подциљеви. Подциљеви треба да укажу на помоћ која је лицу потребна ради остварења коначног циља. Услуге службе за запошљавање и избор циљева морају бити прилагођени потребама незапошљеног лица и реалним могућностима на тржишту рада.

Разматрани проблеми могу се груписати на следећа специфична проблемска подручја:

- недовољно подстицајних мера за запошљавање младих – недовољно информисање о могућностима запошљавања, усавршавања, потребама тржишта;
- недовољна подршка развоју предузетништва младих – неизграђен систем подстицања предузетничког духа и недовољно информисање о могућностима развоја предузетништва младих;
- недовољно развијена међуинституционална сарадња – недовољна сарадња образовних институција, привредних субјеката и Националне службе за запошљавање;
- недостатак практичног радног искуства;
- непостојање организоване понуде за учешће у програмима волонтирања и/или стажирања кроз које би млади могли да стекну радно искуство;
- млади са ресурсима да се баве пољопривредом недовољно су подржани од локалних и регионалних стручних служби, које треба да им олакшају приступ знањима, информацијама и контактима потребним за успех на компетативном тржишту;
- недовољна оснаженост за професионално остваривање (низак ниво знања и мотивисаности).

Посебно се истиче недовољна понуда неформалног образовања којим би незапослени млади стекли додатне вештине (информатичке, страни језици...), неопходне за добијање посла.

4. ИНФОРМИСАЊЕ И МОБИЛНОСТ МЛАДИХ у јавном и политичком животу локалне заједнице су ниски. Узроци леже у:

- ⇒ недовољној информисаности младих о питањима од значаја за њихово активније укључивање у живот локалне заједнице, посебно, недовољној информисаности младих који имају потешкоћа са доступношћу информација;

- ⇒ недовољној укључености младих у припрему, реализацију, праћење и процену активности и програма за младе;
- ⇒ недовољној подршци младим лидерима и активним младим људима за преузимање лидерских улога и одговорности у заједници;
- ⇒ непостојању простора намењеног младима, као и у чињеници да постојећи простори нису адекватно уређени и опремљени;
- ⇒ Млади у врло малој мери учествују у раду организација и институција, чак и оних које као свој предзнак имају назив "омладинске" или су по својој мисији усмерене ка младима. Скоро 50% младих нема апсолутно никакав контакт ни са једном од културних, спортских или других организација, ни у форми пасивног, а камоли активног чланства. То не говори само о исказаном неактивном ставу младих, већ и да се постојеће институције/организације не доживљавају као нешто у чему се тај активизам може потврдити.

5. АКТИВНО УЧЕШЋЕ МЛАДИХ У ДРУШТВУ И ВОЛОНТЕРИЗАМ.

Млади немају могућности да се активно укључе у друштвена дешавања, као и да на њих утичу својим деловањем и остварењем личних идеја. Разлози су:

- недовољно развијени капацитети КЗМ;
- апатија и незаинтересованост младих: непреузимање одговорности, одсуство препознавања сопствене важности и самопоуздања, креативности, одсуство осећаја припадности заједници;
- млади немају добар приступ информацијама о могућностима учешћа у друштву;
- недостатак простора и мали број организација и удружења са чијим деловањем би се млади идентификовали: простор за рад и информисање, одсуство подршке за одрживост организација и иницијатива младих;
- недовољан број омладинских програма и адекватних пројеката који би заинтересовали ширу друштвену заједницу;
- недовољан број трајних и одрживих волонтерских програма и недовољан број волонтера;
- слаба мобилност младих.

ВОЛОНТЕРСКИ РАД

- волонтерски рад су „оне активности којима се људи баве по сопственој вољи, било да то раде спонтано и индивидуално, или организовано и перманентно, делујући кроз институције и службе, али увек без материјалних, сем моралних и других друштвених сатисфакција”.

(др Милосав Миросављевић)

Закључили смо да млади људи данас или имају погрешну представу о овом облику друштвеног ангажмана, или је немају уопште. Најчешћи проблеми су:

- Није довољно заступљена промоција волонтерског рада, не постоје волонтерски центри, организације које се баве волонтерским радом нису умрежене, не ради се мотивација младих да се волонтерски ангажују.

6. КУЛТУРА И СЛОБОДНО ВРЕМЕ младих - Недостатак садржаја за младе наведен је као један од кључних проблема током истраживања која су рађена у последњих неколико година у граду Ужицу. Деца и млади најчешће наводе веома конкретне садржаје који им нису доступни: различите радионице на којима би стицали знања и вештине које не могу стећи кроз редовно образовање, концерти и други садржаји из области културе и уметности, али и забавни садржаји, попут дружења и размене искустава са младима из различитих крајева земље и региона, омладински кампови и сл. Имајући у виду да у Власотинцу не постоји ни Дом омладине ни Омладински културни центар, овакви налази нису неочекивани и понављају се из године у годину. Овакве врсте активности представљају неопходан чинилац свеукупног развоја личности, без кога није могућ њихов развој до крајњих могућности.

У општини Власотинце евидентна је недовољна понуда и низак степен укључености младих у културно-образовне, спортске и забавно-рекреативне програме у заједници. Релевантне институције по правилу не нуде никакве посебне програме за младе, или их, пак, нуде спорадично и без посебног плана. Нема адекватног садржаја и понуде који би инволвирани младе и смислено их ангажовали. Такође, недовољна је и партиципација младих у осмишљавању културно-образовних, спортских и других забавно-рекреативних програма.

Уочљива је недовољна понуда простора за организовање забавних, културних и спортских садржаја младих, као и недоступност спортских садржаја и спортских терена младима (скупа чланарина и скуп закуп простора, недовољан број спортских сала за физичко васпитање...). Постојећи начини информисања младих о дешавањима за младе

неадекватни су и у раскораку са потребама младих. У општини је, као последица опште културне дегенерације деведесетих година прошлог века, приметна и слаба заинтересованост младих за квалитетне садржаје из културе.

Разматрани проблеми могу се груписати на следећа специфична проблемска подручја:

- неадекватан квантитет и квалитет културно-образовних, спортских и других забавно-рекреативних садржаја за младе;
- мали број и неадекватна опремљеност објеката и простора намењених младима (простор за рад и реализацију садржаја);
- неадекватно информисање о дешавањима за младе - постојећи начини информисања младих у раскораку са потребама младих;
- недовољна заинтересованост младих за садржаје из културе;
- недовољна партиципација младих у осмишљавању културно-образовних, спортских и других забавно-рекреативних програма;
- недостатак различитих видова неформалног образовања.

7. БЕЗБЕДНОСТ МЛАДИХ

- ✓ Проблеми везани за породичне односе: пад система вредности у друштву, незадовољство породичним односима, занемаривање породичних проблема, лоши упородични узорци, улазак младих у конфликт са законом као начин скретања пажње породице.
- ✓ Проблеми везани за школство и остале институције: непостојање адекватних васпитних и превентивних мера (ПАС, психолошки проблеми), непостојање адекватних механизма за ублажавање социјалних и друштвених разлика, лоше економске ситуације и незапослености, неадекватна законска регулатива и њена примена у области младих и конфликта са законом, недовољно познавање закона од стране младих, неадекватно финансирање превентивних програма и недовољно обучени људски ресурси (без обуке, умрежавања и заједничког деловања), недовољно санкционисање различитих група које негативно делују на младе (секте, екстремне групације и покрети).
- ✓ Проблеми везани за негативни утицај вршњачких група: идентификација са носиоцима негативних модела понашања (доказивања, имиџа, забаве, провода, хира), недовољно истицање позитивних узора.
- ✓ Проблеми везани за медије: промоција негативних узора.

8. ЕКОЛОГИЈА И ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ. Активно учешће младих у стварању здраве и незагађене животне средине примаран је циљ. Улагање у еколошке едукације младих и стварање високо стручних еколошких кадрова довело би до стварања одлучног јавног мњења које поштује, разуме и штити своју животну средину и природна богатства.

Овакав став потврђује и чињеница да се буђење еколошке свести прво јавило код младих који су још осамдесетих година прошлог века, кроз различите видове удруживања и деловања, почели утицати на цело-купну популацију и њен однос према животној средини.

1. Низак ниво знања везан за екологију и очување животне средине: низак ниво еколошке свести, недостатак неформалног еколошког образовања,
2. Недовољна оснаженост цивилног сектора у области екологије и одрживог развоја: недовољан број младих активиста, недостатак стратешког приступа и заједничке визије, недостатак конкретних решења и акција, недовољна подршка програмима, недовољна организованост, недовољна сарадња,
3. Недовољна подршка институција и осталих субјекта ангажовању младих у области екологије: недовољно укључивање младих у процесе доношења одлука о еколошким питањима, Недовољно поштовање закона, недовољна финансијска подршка програмима, недовољан број младих квалификованих стручњака у области екологије који се запошљавају у институцијама.

4.8. АНАЛИЗА ПОСТОЈЕЋИХ РЕСУРСА

ВРСТА РЕСУРСА	ПОСТОЈЕЋИ РЕСУРСИ	НЕДОСТАЈУЋИ РЕСУРСИ	ПРУЖАЛАЦ ПОТЕНЦИЈАЛНОГ РЕСУРСА
МАТЕРИЈАЛНИ РЕСУРСИ	Стратешка документа 1. Стратегија социјалне заштите, 2. Стратегија локалне безбедности, 3. Регионална стратегија безбедности 3. Локални акциони план за родну равноправност, 4. Локални акциони план за образовање Рома, 5. Стратегија локалног одрживог развоја, 6. План развоја туризма		1. Општинска управа 2. Јавне институције 3. Министарства Републике Србије 4. Омладинске организације 5. Организације цивилног сектора 6. Удружења
ФИНАНСИЈСКИ РЕСУРСИ	1. Републичке институције 2. Међународни донатори 3. Национална служба за запошљавање 4. Привредни сектор	<ul style="list-style-type: none"> • Већа издвајања за културне манифестације • Већа издавајања за младе, омладинска удружења 	1. Општинска управа 2. Министарство омладине и спорта РС 3. Међународни донатори 4. Друга ресорна министарства (Министарство просвете, науке и технолошког развоја РС, Министарство за рад и социјалну политику РС и др.)

4.9. SWOT АНАЛИЗА

(S) ПРЕДНОСТИ	(W) СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - Упостоављени организациони и формално правни капацитети у оквиру Скупштине и управе (Члан општинског већа задужен а омладину, културу и спорт, Савет за младе, Саветовалиште за децу и омладину, Канцеларија за младе) - Постојеће ресорне институције (школе, здравствене установе, установе социјалне заштите, запошљавања, спорта, културе) са развијеним програмима - Постојање ђачких парламената у средњим школама - Спортски савез има дугу традицију у организовању спортских активности за младе - Постојећи инфраструктурни ресурси (градска плажа, спротски терени, библиотека, музеј итд). - Постојање Канцеларије за локални економски развој - Подршка локалне самоуправе - Могућности за развој туризма - Подршка Министарства омладине и спорта - Постојање активних организација цувилног друштва - Заинтересованост младих за учешће у разним активностима	<ul style="list-style-type: none"> - Недостатак простора за реализацију омладинских програма (Дом омладине, Омладински културни центар, Омладински клуб) - Буџетска издвајања за област спорта, културе, социјалне заштите, образовања и запошљавања су минимална, а по структури трошкова су углавном усмерена на материјална давања (стипендије, услуге превоза), а мање на развој услуга у заједници. Средства се углавном користе за материјалне трошкове ресорних институција, а осим буџетске линије за омладинске политике и дотације удружењима нема проактивнијег приступа буџета за развој услуга или сл.) - Чланови Савета за младе нису довољно упознати са својом улогом у креирању локалне политике за младе. - Иостаје партнерски приступ у раду институција, а посебно је неовољно развијена мрежа нових услуга за младе. Постојеће не перлазе минимум предвиђен законом. - Одрживост пројеката организација грађанског друштва у највећем % није обезбеђена средствима општинског буџета. - Постојећи спортски објекти, терени и простори нису довољни да изађу у сусрет бројним и разноврсним потребама младих. - Нису развијени механизми за међуопштинско/ регионално повезивање младих. - Неинформисаност - Неповерење у институције (генерацијски јаз) - Стагнација привреде - Неповољна демографска структура становништва

(O) МОГУЋНОСТИ (ШАНСЕ)

- Национална стратегије за младе, Закон за младе и подршка националних и међународних фондова за њихову имплементацију на локалном нивоу
- Стимулисање партнерства јавног и приватног сектора
- Заинтересованост младих за волонтерски рад
- Домаће и стране фондације (ЕУ)
- НВО сектор и грађанске иницијативе
- Неискоришћен простор
- Могућности развоја пољопривреде и органске пољопривреде (ЕУ као и Републике Србије која стимулише развој пољопривреде и прехранбене индустрије)

(Т) ПРЕТЊЕ

- Процес децентрализације нема очекивану и потребну динамику у свим областима од значаја за унапређење живота у локалним заједницама, а посебно у области која се односи на локалну политику према младима
- Висок проценат миграција младог, радно способног становништва и унајвећем броју високообразованог становништва у веће центре (Београд, Ниш).
- Депопулација села - миграције „ село –град“ које за последицу имају велики прилив неквалификоване радне снаге у градове, чиме се проблем незапослености усложњава.
- Изостају стимулативне мере за успостављање и развој пољопривредне производње и туризма
- Недовољна заинтересованост младих за активније учешће у развоју заједнице (непостојање НВОа младих)
- Смена локалне власти
- Друштвено-политичка нестабилност
- Либерализација визног резима

4.10. ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Младост као животно раздобље различито је одређено и дефинисано од стране различитих светских, европских и националних институција и организација. Кад се говори о младима у Европи, углавном се мисли на узраст између 15 и 24 година. Република Србија по питању неких повластица сматра младе до 26 година, али се раздобље младости у многим случајевима продужава све до тридесете године, због дужег трајања образовања и отежаног запошљавања, што одлаже одрастање и друштвену независност. Националном стратегијом за младе је дефинисано да су млади у узрасту од 15 до 30 година те се и ЛАП општине Власотинце односи на ову популацију.

Млади људи којима се бави ЛАП општине Власотинце су сви млади у наведеном узрасту, а живе на територији општине Власотинце, различитог су социјалног и друштвеног статуса, као и националног, верског, сексуалног, политичког и другог опредељења. Млади људи у Власотинцу су појединци, а могу бити удружени у неформалне групе, у удружењима грађана, омладинским организацијама, клубовима као и сви активни и пасивни појединци.

А, термин "**МЛАДИ**" који данас свакодневно користимо као синоним терминима тинејџер, омладинац, адолесцент и сл. најмање је одређен термин, што му у значењу и даје одређену предност, јер дозвољава и померање узрастних ограничења као и допуну значења што са осталим терминима није случај.

ПРИОРИТЕТИ У ОМЛАДИНСКОЈ ПОЛИТИЦИ НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ

5.1. СТРАТЕШКИ ПРАВЦИ

Локални акциони план општине Власотинце произилази из неколико важних европских и светских докумената који одређују стратешке правце развоја младих, и то су: „Бели документ” (Европски парламент), „Европска повеља о учешћу младих у општинском и регионалном животу” (Конгрес локалних и регионалних власти Европе), „Национална политика за младе”, као радни документ и додатак документу „Образовање младих људи: Изјава за 21. век”, „Једанаест индикатора за развој националне стратегије и политике за омладину”, које је изнео Петер Лауретзен - заменик директора Управе за омладину и спорт Савета Европе, а усвојен од стране Европског омладинског форума.

1.	РАЗВОЈ КАПАЦИТЕТА ЛОКАЛНИХ ИНСТИТУЦИЈА И ОРГАНИЗАЦИЈА, КАКО БИ СЕ УНАПРЕДИЛА ОМЛАДИНСКА ПОЛИТИКА НА ЛОКАЛНОМ НИВОУ
2.	КРЕИРАЊЕ САВРЕМЕНИХ И ИНОВАТИВНИХ ПРОГРАМА ЗА МЛАДЕ
3.	РАЗВОЈ ПАРТНЕРСКИХ ОДНОСА СА ОРГАНИЗАЦИЈАМА И ИНСТИТУЦИЈАМА НА ЛОКАЛНОМ, РЕГИОНАЛНОМ И НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ

5.2. ОПШТИНСКИ ПРИОРИТЕТИ

У оквиру наведених стратешких праваца, а у складу са општинским материјалним, људским и финансијским ресурсима, општински приоритети са стратешким циљевима, када је у питању омладинска политика на локалном нивоу, су:

▶ **Приоритет 1: Унапређење неформалног образовања младих, јачања сарадње са грађанским друштвом;**

Циљ: Побољшање знања младих у општини Власотинце кроз неформално образовање и сарадњом са организацијама цивилног друштва

Специфични циљеви:

- Стварање услова за креирање и реализовање културних и забавнорекреативних садржаја изградњом и адаптацијом простора за младе
- Укључивање младих кроз развијање нових облика забавно-рекреативних активности, атрактивних за младе
- Повећање знања и вештина младих развијањем свих облика неформалног образовања

▶ **Приоритет 2: Неговање здравих стилова живота и унапређење квалитета живота младих из социјално угрожених категорија и развијање социјалне инклузије**

Циљ: Очување здравља младих општине Власотинце неговањем здравих стилова живота и стварањем бољих услова за младе из социјално угрожених категорија развијањем социјалне инклузије.

Специфични циљеви:

- Заштита здравља младих развијањем свести о здравим стиливима живота о последицама наркоманије, алкохолизма, нездраве исхране...);
- Формирање механизма за унапређење рада на превенцији здравља и психофизичког развоја младих (нарочито у области наркоманије и алкохолизма)
- Смањење ризичног понашања младих формирањем локалних партнерстава за помоћ младима из социјално угрожених категорија, промоцијом социјалне инклузије

▶ **Приоритет 3: Смањење броја незапослених младих кроз унапређивање свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих;**

Циљ: Унапредити пословни амбијент за младе кроз активности увођења свих облика samozapošljavanja и предузетништва младих у сарадњи са Националном службом за запошљавање.

Специфични циљеви:

- Унапредити конкурентност младих на тржишту рада путем унапређења формалног и подстицањем различитих облика неформалног образовања младих
- Повећати број младих запослених развојем омладинског предузетништва, промоцијом и подршком пољопривредног домаћинства, развојем стручних вештина у туризму
- Унапређење знања младих кроз подстицања програма волонтирања и/или стажирања

► **Приоритет 4: Унапређење квалитета информисања и повећање мобилности младих кроз стварање услова за лакши приступ информацијама битних за њихово активније укључивање у живот локалне заједнице и кроз разне начине подршке за преузимање лидерских улога и одговорности младих;**

Циљ: Стварање услова за бољу информисаност младих и механизма за њихово активније укључивање и утицај на развој локалне заједнице.

Специфични циљеви:

- Повећање информисаности младих формирањем инфо центра у оквиру КЗМ
- Унапређење услова за размену информација и додатно информисање младих кроз дефинисање и реализацију програма и оснивањем омладинских медија

► **Приоритет 5: Унапређење положаја младих кроз јачање капацитета КЗМ и оснаживање волонтерског активизма младих;**

Циљ: Повећање броја младих активиста/волонтера јачањем капацитета КЗМ и оснаживењем волонтерског сервиса.

Специфични циљеви:

- Повећати ниво информисања младих о могућностима омладинског активизма укључивањем у програме омладинске размене у земљи, региону и ЕУ
- Развити активизам и волонтеризам младих, кроз континуиране едукативне садржаје и јачања капацитета КЗМ
- Јачати локалне ресурсе за младе ради активизације младих – подршка формирању нових омладинских НВО, помоћ постојећим

► **Приоритет 6: Унапређење квалитета слободног времена кроз увођење иновативних културних и спортских активности;**

Циљ: Увођење иновативних културних, спортских и забавних активности ради унапређења квалитета слободног времена младих.

Специфични циљеви:

- Повећање учешћа младих у креирању и реализацији културних и забавно-рекреативних садржаја
- Унапређење услова за развијање нових облика забавно-рекреативних, спортских активности, атрактивних за младе

- Унапређење квалитета слободног времена применом знања и вештина стеченог неформалним образовањем

► **Приоритет 7: Унапређење превентивног деловања кључних фактора (породица, школа и остале институције, вршњачке групе и медији) у циљу смањења броја младих који долазе у конфликте са законом;**

Циљ: Оснаживање школа, породице и других кључних фактора за превентивно деловање ради смањења броја младих који долазе у конфликте са законом.

Специфични циљеви:

- Смањење проблема везаних за младе едукацијом младих о законској регулативи и њеној примени у области младих и конфликта са законом
- Унапређење васпитних и превентивних мера (ПАС, психолошки проблеми) увођењем адекватних механизма за ублажавање социјалних и друштвених разлика
- Јачање утицаја вршњачких група истицањем позитивних узора и смањењем проблема везаног за медије: промоција негативних узора.

► **Приоритет 8: Унапређење еколошке свести младих за здраву животну средину и о значају одрживости развоја заједнице кроз одржавање едукативних скупова, радионица, трибина..., а у циљу боље уређености, пружање подршке цивилном сектору у области екологије и програмима одрживог развоја који укључују младе;**

Циљ: Пружање подршке цивилном сектору у области екологије и програмима одрживог развоја који укључује младе унапређењем еколошке свести младих за здраву животну средину и о значају одрживог развоја кроз одржавање едукативних скупова, радионица, трибина и сл.

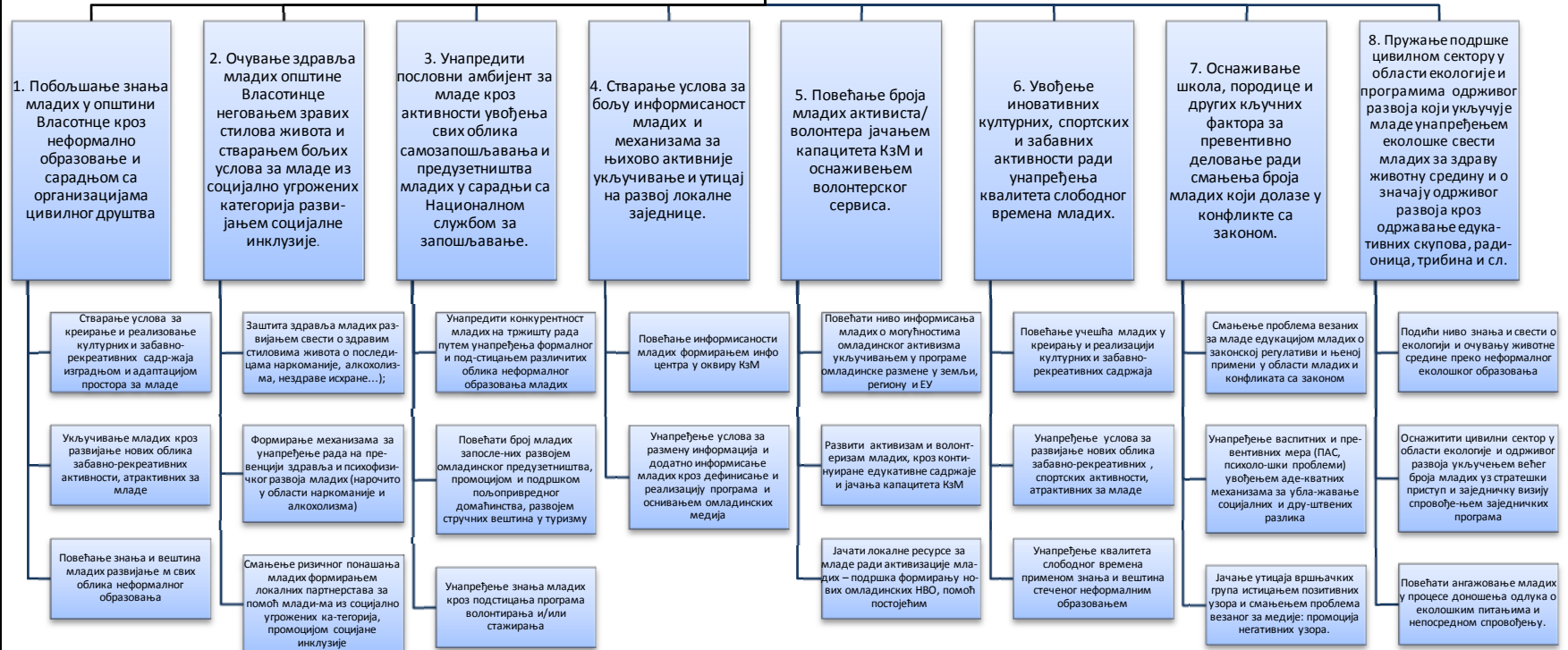
Специфични циљеви:

- Подићи ниво знања и свести о екологији и очувању животне средине преко неформалног еколошког образовања
- Оснажити цивилни сектор у области екологије и одрживог развоја укључењем већег броја младих уз стратешки приступ и заједничку визију спровођењем заједничких програма
- Повећати ангажовање младих у процесе доношења одлука о еколошким питањима и непосредном спровођењу.

У оквиру приоритета дефинисано је 23 специфичних циљева развоја (Графикон 6).

Визија

Општина Власотинце је заједница која пружа шансу младима да се континуирано усавршавају, раде, стварају, путују и размењују искустваса својим вршњацима из целог света у свим областима од значаја за остваривање грађанских, политичких, економских, еколошких, социјалних и културних људских права.

Графикон б) Визија, стратешки и специфични циљеви

ПОВЕЗАНОСТ СА ДРУГИМ СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТИМА

6.1. Повезаност са Националном стратегијом за младе

Локални акциони план за младе општине Власотинце у потпуности је усклађен са **Националном стратегијом за младе** коју је, на иницијативу Министарства омладине и спорта, усвојила Влада Србије.

Национална стратегија за младе усклађена је са Националном стратегијом Србије за приступање Европској Унији, Стратегијом за смањење сиромаштва, Стратегијом развоја социјалне заштите у Републици Србији, Националном стратегијом запошљавања, Националном стратегијом привредног развоја Србије, Миленијумским циљевима развоја, Стратегијом развоја здравља младих, Стратегијом развоја менталног здравља, Стратегијом подстицања рађања, Стратегијом унапређења положаја особа са инвалидитетом у Републици Србији, Стратегијом развоја стручног образовања у Републици Србији, и др., као и са одговарајућим међународним документима. Планирајући како да ефикасно и на најбољи могући начин побољша положај младих, општина Власотинце полази од општих стратешких циљева дефинисаних Националном стратегијом, а то су:

- Подстицање младих да активно учествују у друштву;
- Развијање сарадње младих и обезбеђивање услова за њихово учешће у доношењу одлука кроз одржив институционални оквир, а на основу потреба младих и у партнерству са младима;
- Изграђивање система информисања младих на свим нивоима и у свим областима;
- Обезбеђивање остваривања права на једнакост шанси свих младих у друштву, а посебно младих који живе у тешким условима;
- Подстицање и вредновање изузетних испољавања и постигнућа младих у различитим областима;
- Унапређивање могућности за квалитетно провођење слободног времена младих;

- Развијање отвореног, делотворног, ефикасног и праведног система формалног и неформалног образовања који је доступан свим младима и који је у складу са светским трендовима у образовању и контекстом образовања у Републици Србији;
- Подстицање и стимулисање свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих;
- Унапређивање безбедности младих;
- Чување и унапређивање здравља младих, смањивање ризика и водећих поремећаја здравља и развијање здравствене заштите прилагођене младима;
- Оснаживање младих за иницијативе и активности које су у складу са основним циљевима одрживог развоја и заштите животне средине.

У току свог рада, Радна група за израду ЛАП-а дефинисала је стратешке правце у даљем развоју локалне омладинске политике, као и локалне приоритете у форми циљева, који су усклађени са наведеним принципима, вредностима и препорукама датим у Националној стратегији за младе, а од стране Министарства омладине и спорта.

6.2. Повезаност са другим локалним стратегијама

Локални акциони план за младе у потпуности је усаглашен са приоритетима развоја општине Власотинце уграђеним у Стратегију локалног одрживог развоја 2013-2017 године.

Локални акциони план за младе се наслања на локалне планове који су усвојени од стране Скупштине општине Власотинце:

- Стратегија локалног одрживог развоја општине Власотинце
- Локални акциони план за родну равноправност општине Власотинце
- Локални акциони план запошљавања 2014.
- Стратегија локалне безбедности општине Власотинце
- Регионална стратегија безбедности Јабланичког и Пчињског округа
- План развоја туризма општине Власотинце
- Локални акциони план за образовање Рома

МЕХАНИЗМИ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ

Национална стратегија за младе осигурала је оквир за израду Акционих планова за младе. Акциони план политике за младе општине Власотинце је докуменат којим су обухваћене области живота и рада младих са посебним акцентом на специфичности саме средине. Процес је укључио велики број професионалаца, као и младих. Докуменат садржи препознате проблеме, предложена решења, мере, време реализације као и одговорно тело за спровођење и мониторинг.

Да би овај део имплементације био могућ, потребно је да *Скупштина усвоји документа као део своје стратегије бриге о младима* и да осигура *механизме* за његову успешну реализацију. Један од механизма је и јачање капацитета Канцеларије за младе, а други одлука о алокацији буџета намењеног за имплементацију ЛАП-а.

Главни актер у спровођењу (а претходно у изради) Локалног акционог плана за младе јесте Канцеларија за младе, док главне активности и њихово спровођење надгледа Савет за младе. Локални/а координатор/ка чини спону између Канцеларије и надлежних из локалне самоуправе, Савета за младе, јавности и свих осталих учесника у послу који првенствено треба да буде партнерски и резултат сталног консултативног процеса међу свим заинтересованим друштвеним чиниоцима. Остали кључни актери подразумевају, пре свега, институције и организације које спроводе програме за младе под окриљем општинске управе, а уз подршку и релевантних владиних и невладиних институција и организација са републичког нивоа.

Резултати рада Канцеларије за младе, кроз извештаје за чију је израду задужен локални координатор/ка, биће презентовани председнику општине и члановима Савета за младе, који ће својим одлукама обезбеђивати предуслове да се планиране активности реализују у усвојеним роковима.

МОНИТОРИНГ И ЕВАЛУАЦИЈА

Тим за мониторинг – прати реализацију пројеката који су конкурсно изабрани и финансирају се из општинских средстава. Тим за мониторинг чине три представника следеће структуре:

- локална самоуправа, стручни сарадник/ца из службе за финансије (финансијски мониторинг)
- представник/ца локалне самоуправе (Канцеларија за младе)
- представник/ца Савета за младе.

Процедуру мониторинга, начин и структуру извештавања формулисаће Савет за младе у сарадњи са Канцеларијом за младе. Тим за мониторинг своје извештаје, на месечном нивоу, доставља председнику општине, Одељењу за буџет, Локалном/ој координатору/ки и Савету за младе.

Тим за евалуацију - прати и оцењује активности и резултате пројеката у реализацији и извештава тромесечно Савет за младе.

Тим за евалуацију чини 5 представника/ца следеће структуре:

1. представник/ца локалне самоуправе
2. представник/ца Комисије за одабир пројеката
3. представник/ца тима за мониторинг
4. стручно лице из институције, која се бави пројектном тематиком на локалном нивоу
5. стручно лице из једне од суседних општина, компетентно за пројектну тематику.

Извештај тима за евалуацију доставља се председнику општине и Савету за младе, преко Канцеларије за младе и представља основни материјал на основу којег ће се формулисати захтеви за следећи конкурс; то је и основни документ на основу кога ће се радити ревизија Акционог плана, јер он треба да садржи процену делотворности свих мера које су финансиране, као и њихов утицај на локалну средину.

ПРОМОЦИЈА АКТИВНОСТИ ДЕФИНИСАНИХ ЛОКАЛНИМ АКЦИОНИМ ПЛАНОМ ЗА МЛАДЕ

Јавна расправа – Путем јавне расправе биће укључен најшири могући број грађана који жели да учествује у изради Локалног акционог плана за младе општине Власотинце. Јавна расправа уједно представља и завршну фазу израде плана, јер након ње следе последње исправке, а затим Локални акциони план за младе иде на гласање на Веће општине Власотинце, а потом, ако прође Веће, и на гласање у Скупштину општине Власотинце.

Наведени процес подразумева и јавно представљање приоритета општине Власотинце по питању младих и то ће се вршити путем локалних медија и општинског сајта, као и сајта канцеларије за младе:

- Власотиначка телевизија, РТВ Власотинце
- Радио Гага Власотинце
- Општински билтен Власина
- Сајт општине Власотинце www.vlasotince.rs
- Сајт Канцеларије за младе www.kzmvlasotince.com

Поред промотивних активности, јавна расправа треба да представља и механизам којим грађани могу да доставе своје коментаре, допуне или измене.

Интегрални текст Локалног акционог плана за младе је изложен на званичној општинској интернет презентацији, на званичној интернет презентацији Канцеларије за младе, а грађани могу да у одређеном временском периоду (**2 недеље**) доставе своје коментаре Канцеларији за младе на е-маил адресу: kzm.vlasotince@vlasotince.org.rs

После јавне расправе, Канцеларија за младе, у сарадњи са Радном групом за ЛАП, разматра пристигле коментаре, допуне или измене и одлучује да ли ће бити измена у Акционом плану или је потребно додатно објаснити поједина питања. Радна група припрема интегрални текст са унетим исправкама на основу јавне расправе.

Локални акциони план за младе се доставља Општинском већу, које ће документ проследити Скупштини општине на усвајање.

Анекс 1**Планиране активности у периоду 2015. -2020. године**

ПРИОРИТЕТ 1: Унапређење неформалног образовања младих, јачања сарадње са грађанским друштвом					
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци / Учесници	Корисници
1. Адаптација и опремање објеката и простора за рад и реализација садржаја за младе	2015-2020	Побољшани технички услови за организацију манифестација Повећан корисни простор намењеног младима општине	Број адаптираних објеката Број опремљених објеката Број и врста опреме за рад и реализацију садржаја за младе	Представници локалне самоуправе, Канцелаија за младе	Млади узраста од 15 до 30 година
2. Увођење нових атрактивних активности за младе	2015-2020	Унапређен програм/садржај са атрактивним активностима за младе	Број нових програма/садржаја	Представници локалне самоуправе, Канцелаија за младе, НВО, Установе културе	
3. Подржати јачање програма вршњачке едукације у средњим школама као облика неформалног учења кроз интерактивне радионице, семинаре, тренинге.	2015-2020	Побољшане вршњачке едукације у средњим школама Одржане интерактивне радионице, семинари, тренинзи	Број младих едукованих кроз вршњачку едукацију Број одржаних интерактивних радионица, семинара, тренинга	Представници локалне самоуправе, Канцелаија за младе, НВО, Установе културе	
4. Промовисати неформално образовање и принцип доживотног учења како би се знање и образовање промовисали као вредност.	2015-2020	Повећан број заинтересованих младих за неформално образовање и Доживотно учење	Број заинтересованих за разне облике неформ. образовања Број реализованих промотивних кампања	Представници локалне самоуправе, Канцелаија за младе, НВО, Школе, средње	
5. Стварање механизма за партиципацију младих у процесима одлучивања у формалном и неформалном систему образовања (ђачки парламент и омладинске организације)	2015-2020	Створени механизми за партиципацију младих у процесима одлучивања у формалном и неформалном систему образовања	Дефинисани механизми	Представници локалне самоуправе, Канцелаија за младе, НВО, Школе, средње	
6. Развијати различите механизме за подстицање ангажовања и стваралаштва младих у уметности (саветовања, изложбе и сл.)	2015-2020	Створени услови за веће ангажовање младих у стваралаштву у уметности Одржана саветовања, изложбе...	Број младих агажованих у стваралаштву Број саветовања, изложби	Представници локалне самоуправе, Канцелаија за младе, Установе културе	
7. Унапређење рада омладинских група на сеоским подручјима	2015-2020	Створени услови за ангажовање сеоске омладне Активно укључивање младих из сеоских средина у омладински рад	Дефинисани услови и број програма са ангажовање сеоске омладне Број заједнички реализованих пројеката	Представници локалне самоуправе, НВО, Канцелаија за младе, Установе културе младе, Установе културе	

ПРИОРИТЕТ 2: Неговање здравих стилова живота и унапређење квалитета живота младих из социјално угрожених категорија и развијање социјалне инклузије					
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци / Учесници	Корисници
1. Развој континуираног програма едукације младих, уз коришћење медија и развој комуникација за подршку превенцији ризичног понашања и малолетничке деликвенције и промовисање здравих стилова живота	2015-2020	Развијен програм едукације младих за подршку превенцији ризичног понашања и малолетничке деликвенције промовисањем здравих стилова живота	Дефинисани програми едукације Број промотивних догађаја Број емисија, медијских представљања/промоција	Представници локалне самоуправе, НВО, КзМ, Школе, Дом здравља, Полицијска испостава Власотинце	Млади узраста од 15 до 30 година Родитељи, наставници
2. Координирање радом омладинских волонтера који учествују у превентивним програмима у заједници; рад на анимирању и обуци нових волонтера	2015-2020	Вршњачки едукатори укључени у превентивне кампање	Број обучених младих едукатора за заштиту репродуктивног здравља, превенц. болести зависности...	Представници локалне самоуправе, НВО, Канцелаија за младе, Школе, Дом здравља	
3. Организовати и подржати систем вршњачког образовања за младе на основу усвојених националних стандарда и организовати програме едукације о здрављу младих за родитеље, наставнике и остале који су у контакту са младима	2015-2020	Унапређен систем вршњачког образовања усвајањем националних стандарда Едуковани родитељи, наставници и други који су у контакту са младима о здрављу младих	Усвојени национални стандарди Број едукованих родитеља, наставника... Број програма/едукација за родитеље, наставнике...	Представници локалне самоуправе, НВО, Канцелаија за младе, Школе, Дом здравља	
4. Формирање Савета/одбора за проблеме у области наркоманије и алкохолизма, уз сарадњу са младима.	2015-2020	Формиран Савет/одбор за проблеме у области наркоманије, алкохолизма	Број чланова Савета Број Установа које учествују у рад Савета	Представници локалне самоуправе, НВО, Канцелаија за младе, Школе, Дом здравља, Полицијска испостава, Центар за социјални рад	
5. Анимирање младих да учествују у акцијама здравствене и соц. заштите (добровољно давање крви, Светски дан борбе против сиде, Светски дан борбе против пушења)	2015-2020	Повећано учешће младих у акцијама здравствене и социјалне заштите	Број младих учесника у акцијама здравствене и соц. заштите Број акција здравствене и социјалне заштите	Представници локалне самоуправе, НВО, КзМ, Центар за социјални рад, Дом здравља	
6. Развијати толеранцију на различитости и препознавање капацитета младих из осетљивих друштвених група.	2015-2020	Повећан степен/ниво толеранције на различитости Препознати и скоришћени капацитети младих из осет. др. група	Број заједничких акција Број састанака/активности у срединама осетљивих др. група	Представници локалне самоуправе, НВО, КзМ, Центар за социјални рад	

ПРИОРИТЕТ 3: Смањење броја незапослених младих кроз унапређивање свих облика запошљавања, samozapošljavanja и предузетништва младих					
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци / Учесници	Корисници
1. Организовати предавања и обуке о прописима, процедурама и развијању пословне идеје и изради бизнис плана.	2015-2020	Оспособљени млади за развијање пословне идеје и покретање бизниса	Број новопокренутих послова	Лок. самоуправа, КЗМ, КЛЕР	Млади узраста од 15 до 30 година Незапослени млади узраста од 18 до 30 година
2. Јачање капацитета локалне самоуправе, КЗМ за професионално усмеравање лица која траже запослење и друга лица при планирању правца развоја каријере	2015-2020	Унапређени људски ресурси ЛС и КЗМ за професионално усмеравање младих	Број едукованих у ЛС и КЗМ	Лок. самоуправа, КЗМ, КЛЕР	
3. Подстицати образовање младих за предузетништво у сеоским срединама	2015-2020	Орјентисаност младих ка агробизнису и економски исплативој производњи	Број младих из сеоских средина обухваћених едукацијом	Лок. самоуправа, КЗМ, Месне заједнице, КЛЕР	
4. Помоћ младима који желе да се баве пољопривредом (организовање семинара за категоризацију и регистрацију пољопривредних газдинстава и сл.)	2015-2020	Млади покрећу пољопривредну производњу Млади из сеоских средина охрабрени и упознати са савременим токовима у пољопривредној производњи	Број одржаних семинара Број регистрованих газдинстава (младих) Број младих са села који су присуствовали едукацијама	Лок. самоуправа, КЗМ, Месне заједнице, Служба пољопривреде, НСЗ	
5. Иницирање ангажовања младих незапослених у оквиру програма јавних радова	2015-2020	Организовани јавни радови уз ангажовање младих	Број ангажованих младих у ЈР Трајање ЈР	Лок. самоуправа, КЗМ, Месне заједнице, НСЗ	
6. Побољшање информисаности на нивоу заједнице о могућностима запослења и коришћења подстицајних и кредитних средстава за запошљавање и samozapošljavanje	2015-2020	Информације из области запошљавања дистрибуиране су кроз програме/канале информисања (сајт, инфо пулт, огл. табла и сл.)	Број корисника подстицајних кредитних средстава Број новозапослених и samozapošljavanje	Лок. самоуправа, КЗМ, Месне заједнице, НСЗ	
7. Континуирана сарадња са НСЗ на едукативним програмима тражења посла: организовање курсева за активно тражење посла и стицање нових вештина (рачунари, језици), доквалиф. и преквалификација	2015-2020	Млади оспособљени и спремни да покрену сопствени бизнис и активно тражење посла	Укупан број обука и саветовања, као и број младих	Лок. самоуправа, КЗМ, Месне заједнице, НСЗ	

ПРИОРИТЕТ 4: Унапређење квалитета информисања и повећање мобилности младих кроз стварање услова за лакши приступ информацијама битних за њихово активније укључивање у живот локалне заједнице и кроз разне начине подршке за преузимање лидерских улога и одговорности младих					
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци / Учесници	Корисници
1. Основати омладинске медије (радио, новине и сл.), обезбедити емитовање емисија или штампање чланака битних за младе Власотинца	2015-2020	Повећана информисаност младих путем омладинских и других медија	Број емитованих емисија, штампаних чланака Број основаних омладинских медија	Лок. самоуправа, КЗМ, Установе културе	Млади узраста од 15 до 30 година
2. Координирање мрежом омладинских сарадника који прикупљају и обликују информације значајне за младе у заједници	2015-2020	Успостављена комуникација омладинских сарадника у локалној заједници ради квалитетног информисања младих	Број омл. сарадника Квалитетне информације од значаја за младе	Лок. самоуправа, КЗМ, Установе културе	
3. Одржавање мреже инфо пултова са ажурираним информацијама од значаја за младе	2015-2020	Унапређено информисање младих на инфо пултовима Успостављена мрежа инфо пултова са актуелним информацијама	Број инфо пултова Број ажурираних информација од значаја за младе Број дистрибуираних информација	Лок. самоуправа, КЗМ, Установе културе	
4. Одржавање и даље унапређивање веб стране КЗМ	2015-2020	Повећање видљивости КЗМ Квалитетна понуда информација о активностима младих и дешавањима у општини Релевантне информације за младе доступне су на интернету	Број посетилаца веб странице КЗМ Ажурни подаци Доступност портала и број посетилаца сајта за младе	Лок. самоуправа, КЗМ, КЦ, Библиотека, СРЦ	

ПРИОРИТЕТ 5: Унапређење положаја младих кроз јачање капацитета КЗМ и оснаживање волонтерског активизма младих					
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци / Учесници	Корисници
1. Јачање капацитета Канцеларије за младе у организационом, техничком и програмском смислу и даље развијање сарадње КЗМ-а са другим КЗМ, релевантним локалним, регионалним и ЕУ НВО	2015-2020	Развијена сарадња са општинским органима, суседним општинама и КЗМ-е и локалним и регионалним ЕУ НВО	Број заједнички реализованих пројеката, обезбеђена средства за рад КЗМ	Лок. самоуправа, КЗМ, НВО	Млади узраста од 15 до 30 година
2. Волонтерско ангажовање младих у одржавању локалних манифестација	2015-2020	Повећана свест о волонтирању	Број волонтера	КЗМ, Школе, НВО	
3. Обележавање Међународног дана младих	2015-2020	Повећана свест младих и читаве заједнице о проблемима и потребама младих Промовисани стандарди ЕУ политике за младе	Број учесника Време/простор у медијима	Локална самоуправа, КЗМ, НВО	
4. Промоција и континуирана подршка развоју волонтеризма и волонтерских кампова, јачање волонтерског сервиса при КЗМ	2015-2020	Развијање свести о волонтеризму као начину деловања у заједници и повећан број волонтера Створена основа за системски развој волонтеризма	Активности Сервиса Број младих волонтера	Канцеларија за младе, Лок. самоуправа, Министарство омладине у спорта	
5. Реализација кампања којима се промовише неопходност повећаног учешћа младих у јавном и политичком животу	2015-2020	Покренути програми/ акције за јачање капацитета и могућности младих за учешће у јавном и политичком животу	Број одржаних састанака и кампања лок. власти и младих	Канцеларија за младе, Лок. самоуправа, НВО	
6. Формирање омладинског клуба при КЗМ и промовисање активизма младих	2015-2020	Створени услови за активизам младих формирањем омладинског клуба	Број промотивних скупова за активизам Број младих, активних кро Омладински клуб	Канцеларија за младе, Лок. самоуправа	

ПРИОРИТЕТ 6: Унапређење квалитета слободног времена кроз увођење иновативних културних и спортских активности					
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци / Учесници	Корисници
1. Континуирано информисати јавност о иницијативама младих (планираним и реализованим) и подржати и подстицати стваралаштво младих у различитим областима	2015-2020	Јавност редовно информисана о иницијативама младих Повећана партиципација младих Креативнији млади	Број младих учесника Број младих посетилаца Број медијских кампања и број промотивних активности о иницијативама младих	Народна Библиотека, Културни центар, КЗМ, школе, Спортско-рекреативни центар	Млади узраста од 15 до 30 година
2. Оснивање Интернет кафеа (можда у оквиру Библиотеке или КЦ)	2015-2020	Информатички писмени млади Млади квалитетно проводе слободно време	Основан Интернет кафе Посећеност кафеа	Канцеларија за младе, ЛС, Библиотека, КЦ	
3. Реновирати и опремати постојеће спортске објекте, укључујући и објекте за рекреацију	2015-2020	Унапређени услови за бављење младих спортским активностима и организовање рекреативних активности	Број реновираних и изграђених спортских објеката намењених младима	КЗМ, ЛС, Министарства, Спортско-рекреативни центар, клубови	
4. Заједничке активности институција културе, НВО и неформалних група (трибине, радионице, концерти, изложбе) ради анимирања и укључивања младих у организовању и учешћу у културно-уметничким, забавним, спортском манифестацијама	2015-2020	Повећана партиципација младих у креирању, учешћу и посети културно-уметничких, спортских, забавних програма Успостављена боља сарадња и заједничко деловање на локалном нивоу	Број младих учесника Број младих посетилаца	КЗМ, ЛС, НВО, Библиотека, КЦ Спортско-рекреативни центар, клубови	
5. Уређење простора за културно-уметничке и забавне програме у сеоским насељима	2015-2020	Створени предуслови за организовање културно-уметничких и забавних програма за младе	Број уређених простора Број културно-уметничких и забавних програма	Локална самоуправа, Месне заједнице, КЗМ, Библиотека, Културни центар	
6. Уређење спортских терена у сеоским насељима	2015-2020	Створени предуслови за бављење спортом младих на селу Уведени нови спортско-рекреативни садржаји за младе у сеоским насељима	Број уређених терена Број организованих дешавања Број нових спортско-рекреативних садржаја за младе у сеоским насељима	Локална самоуправа, Месне заједнице, КЗМ, СРЦ, школе	

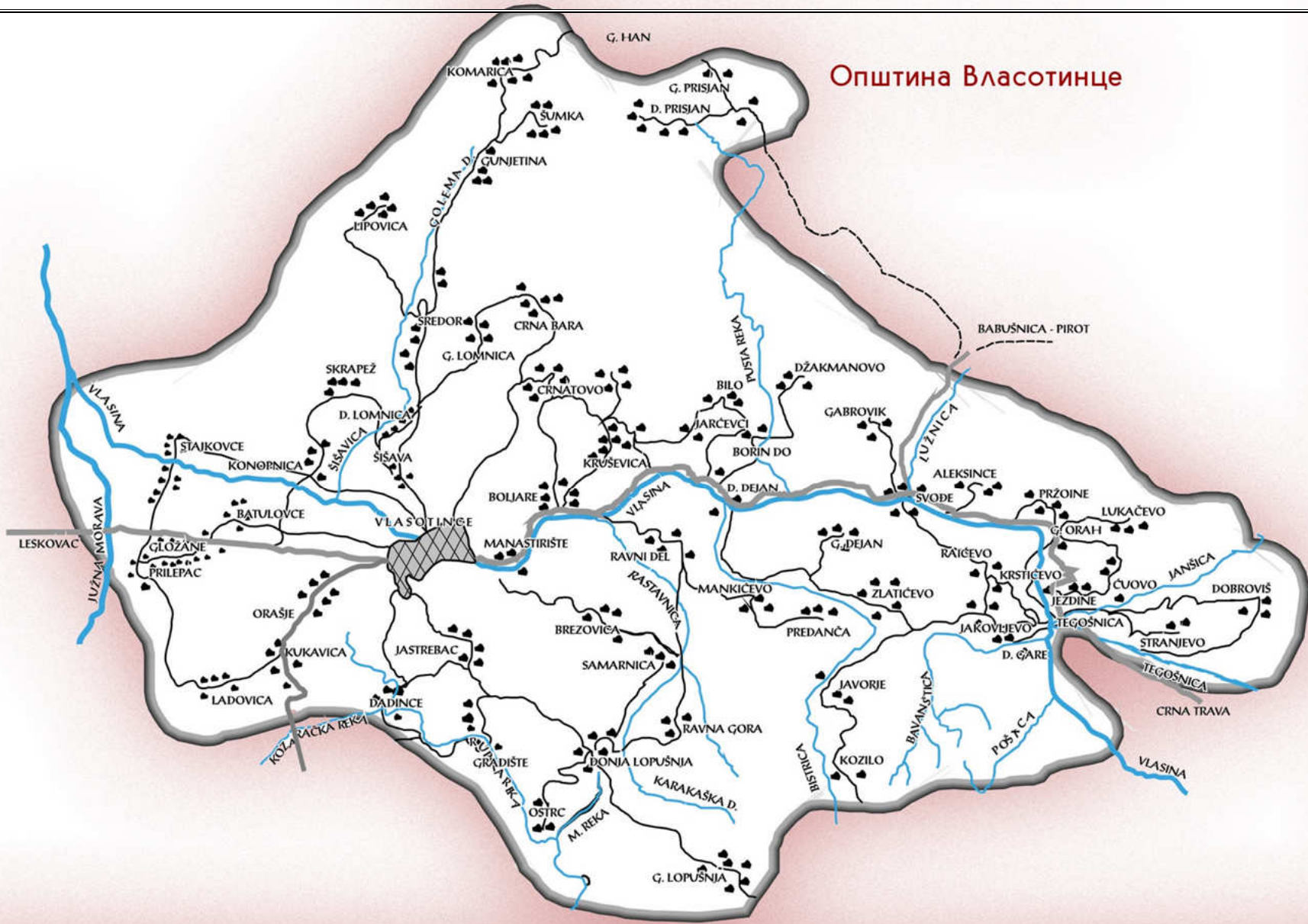
ПРИОРИТЕТ 7: Унапређење превентивног деловања кључних фактора (породица, школа и остале институције, вршњачке групе и медији) у циљу смањења броја младих који долазе у конфликте са законом					
Активности	2015-2020	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци / Учесници	Корисници
1. Едукативне активности за младе о законској регулативи и иницирање и обogaћивање едукативних програма о породици и породичним односима	2015-2020	Млади су упознати са законском регулативом о породици и породичним односима Повећан број едукативних програма Смањен број насиља у породици и међу младима	Број одржаних едукација Број младих присутних едукацијама Број насиља у породици, пре и после	КЗМ, НВО, ЦСР, Локална самоуправа	Млади узраста од 15 до 30 година
2. Едукативне радионице и пројекти (Ненасилна комуникација, Превенција ризичних ситуација, Конструктивно решавање конфликта, Родна равноправност, Инклузија младих Рома...)	2015-2020	Смањен број насиља међу младима Подигнута свест младих о родној равноправности Инклузија младих Рома...	Број радионица Број учесника	КЗМ, НВО, психолошко педагошка служба у школама, Полицијска испостава, Центар за социјални рад	
3. Промоција позитивних модела понашања и превентивних активности	2015-2020	Успешна промоција позитивних модела понашања и превентивних активности Смањен број негативних модела понашања	Број спроведених промоција Број приказаних позитивних модела понашања Број превентивних активности	КЗМ, ЛС, Дом здравља, КЦ, Полицијска испостава, школе, медији	
4. Превентивно деловање против насиља у породици и против вршњачког насиља програмима информисања, одржавањем едукативних радионица, трибина.	2015-2020	Успостављен ванинституционални механизам за превенцију свих облика насиља над младима и између младих	-број одржаних едукација -број младих који су прошли кроз едукације	КЗМ, НВО, Полицијска испостава, ЦСР	
5. Организовање едукација из различитих тематских области: алкохолизма-наркоманије, ПАС, безбедности, спорта, здравља и сл.	2015-2020	Повећан број младих који учествују у различитим видовима и тематским областима неформалног образовања Смањен број деликвената	Број младих обухваћених програмима, број реализованих кампања неформалног образовања Број учињених преступа, кривичних дела	КЗМ, ЛС, МОС, Дом здравља, КЦ, Полицијска испостава, школе, медији	

ПРИОРИТЕТ 8: Унапређење еколошке свести младих за здраву животну средину и о значају одрживости развоја заједнице кроз одржавање едукативних скупова, радионица, трибина..., а у циљу боље уређености, пружање подршке цивилном сектору у области екологије и програмима одрживог развоја који укључују младе					
Активности	Рокови	Очекивани резултат	Индикатор	Носиоци / Учесници	Корисници
1. Анимирање и активирање младих у очувању животне средине	2015-2020	Повећан активизам младих Подигнута еколошка свест	Број акција Број младих учесника	КЗМ, ЛС, МЗ, школе, НВО	Млади узраста од 15 до 30 година
2. Спровођење кампање о значају екологије и одрживог развоја	2015-2020	Развијање свести о значају екологије за одрживи развој Повећан активизам младих Подигнут ниво свести и информисаности младих о значају одрживог развоја и очувања еколошке средине	Број акција Број младих учесника	КЗМ, ЛС, МЗ, школе, НВО	
3. Подршка неформалним облицима образовања о екологији	2015-2020	Повећан број младих који учествују у различитим видовима неформалног образовања о екологији	Број младих обухваћених програмом неформалног образовања	КЗМ, ЛС, МОС, школе, НВО	
4. Јачање капацитета постојећих НВО које се баве екологијом и успостављање квалитетне комуникације између КЗМ и НВО	2015-2020	Покренути програми јачања капацитета и могућности НВО у лок. заједници које се баве екологијом Ојачан цивилни сектор који се бави екологијом Израђем план комуникације Локална самоуправа (КЗМ) , НВО	Број одржаних састанака и кампања лок. власти, КЗМ и НВО Број реализованих активности Постојање плана комуникације ЛС (КЗМ) и НВО	КЗМ, ЛС, МОС, ЈКП, НВО	
5. Организовање волонтерских акција уређења и одржавања зеленила и чишћења јавних површина.	2015-2020	Унапређење волонтеризма младих кроз њихово укључење у волонтерским акцијама у заштити животне средине	Број волонтера Број волонтерских акција Простор обухваћен акцијама	КЗМ, ЛС, МОС, ЈКП, НВО, школе, СРЦ	

Општина Власотинце

Република Србија,

Општина Власотинце
16210 Власотинце, Трг ослобођења 12

Телефони:

Општинска управа +381 (0)16 875 552

Канцеларија за младе +381 (0)16 875 122 локал 139

Канцеларија за локални економски развој +381 (0)16 877 236

Председник општине +381 (0)16 875 122 локал 105

www.vlasotince.org.rs

www.kzmvlasotince.com

e-mail: kzm.vlasotince@vlasotince.org.rs